

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

בעניין: גאמידה מדאקויפ בע"מ, ח.פ. 511383374

ע"י ב"כ עוה"ד ו' ראובני וש' דיאמנט

התובעת

- נ ג ד -

Fisher Scientific Company L.L.C, חברה זרה

ע"י ב"כ עוה"ד ז' לנדה ונ' הבדלה

הנתבעת

פסק - דין

א. רקע כללי ועובדות המקרה

1. תביעה לתשלום פיצויים בסך 4 מיליון ₪ בגין גזל של סודות מסחריים ושימוש בהם. התובעת טוענת כי הנתבעת, חברת FISHER SCIENTIFIC העולמית, שיתפה פעולה עם עובד לשעבר של התובעת, יעקב טוויק, אשר הורשע על פי הודאתו בכך שחדר ללא רשות למחשבי התובעת ונטל משם חומרים שונים (להלן: "טוויק"). התובעת טוענת כי הנתבעת עודדה את טוויק לחדור למחשבי התובעת לצורך השגת מידע סודי השייך לה, ולשם שימוש במידע על מנת לפגוע בעסקיה. כתוצאה ממעשי הנתבעת, נגרמו לתובעת נזקים כבדים, אשר הוערכו על ידה, בעת הגשת התביעה, בסך של 4 מיליון ₪.

2. התביעה הוגשה תחילה גם נגד טוויק וחברת גטר ביו מד בע"מ (להלן: "גטר"), שהיא נציגתה של הנתבעת בישראל. טוויק עבד בגטר בעת שביצע את החדירות הבלתי מורשות למחשבי התובעת, ועשה לשם כך שימוש במחשביה (טוויק בעמ' 34). התביעה נגד טוויק הועברה לבית הדין לעבודה, בהתאם להוראת סעיף 22 לחוק עוולות מסחריות, תשנ"ט-1999, ובסיומה חויב טוויק

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

לשלם לתובעת סך של 1 מיליון ₪ (פסק הדין ניתן מכוח סעיף 79א. לחוק בתי המשפט). טוויק לא שילם את חובו לתובעת, ולאור מצבו הכלכלי ספק אם יוכל לשלמו. התביעה נגד גטר הסתיימה בהסדר פשרה שקיבל תוקף של פסק דין, ולפיו חויבה גטר בתשלום סך של 400,000 ₪ לתובעת. אין מחלוקת כי סכום זה שולם לתובעת.

3. התובעת הינה חברה המייבאת, מוכרת ומפיצה ציוד רפואי מתקדם לבתי חולים, וכן ציוד לתפעול "חדרים נקיים" המשמשים בתעשיית המוליכים למחצה, האלקטרוניקה, ביוטכנולוגיה ופרמצבטיקה. התובעת הינה נציגה בלעדית של מיטב היצרנים בתחום התמחותה, וביניהם חברת הענק הבינלאומית VWR INTERNATIONAL (להלן: "VWR"). אחת מלקוחותיה העיקריים של התובעת היא חברת אינטל בישראל, לה מוכרת התובעת ציוד שהיא רוכשת מ-VWR (סעיפים 3 ו-12 לתצהיר משה ראובני, מנכ"ל התובעת, להלן: "ראובני").

הנתבעת הינה חלק מקונצרן בינלאומי ענק, והיא משווקת את מוצריה ברחבי העולם, וביניהם מוצרים לחדרים נקיים. הנתבעת הינה מתחרה של VWR. נציגתה של הנתבעת בישראל בתחום החדרים הנקיים הינה חברת גטר (סעיף 12 לתצהיר ראובני). מכאן שהנתבעת ו-VWR הן מתחרות עולמיות בתחום החדרים הנקיים, ובישראל מתקיימת תחרות זו באמצעות נציגותיהן: התובעת (נציגת VWR) וגטר (נציגת הנתבעת). בחזית התחרות בין החברות הבינלאומיות, ניצבה חברת אינטל העולמית: הנתבעת חתרה לתפוס את מקומה של VWR כספקית לחברת הענק העולמית אינטל - תחילה בישראל, ולאחר מכן במקומות אחרים בעולם (טוויק עמ' 34 ווייס בעמ' 156, 186).

4. בשנת 2005 התעורר חשדה של התובעת כי מאן דהוא חודר למחשביה שלא כדין. בעקבות חקירה שביצעה התברר לתובעת כי טוויק, לאחר שפוטר על ידה ועבר לגטר, עושה שימוש בסיסמאות המייל של עובדי התובעת, באמצעות רשת התקשורת של חברת גטר. טוויק חדר לתיבת הדואר האלקטרוני במחשבי התובעת מאות פעמים במחצית השניה של שנת 2005, ונטל ממחשבי התובעת מידע רב וחסוי על עסקיה, כולל הודעות דואר אלקטרוני (להלן: "מיילים"), יומני פגישות, לוחות משימות, רשימות שונות ומסמכים נוספים (ראה חוות דעתו של מומחה המחשבים של התובעת, זאב שניידר, ועדותו בעמ' 31). טוויק נתפס והודה בחדירה למחשבי התובעת, וביום 4.3.08 הורשע על פי הודאתו בריבוי עבירות של חדירה לחומר מחשב שלא כדין, בניגוד לסעיף 4 לחוק המחשבים, התשנ"ה-1995 (נספח ה' לתצהיר ראובני). הנתבעת לא נחקרה במשטרה (גם לא גטר), והשוטר החוקר דרור בוזגלו לא ידע להסביר מדוע רק טוויק נחקר, אף כי מחומר החקירה (וכפי שיפורט לקמן) עלה בבירור שטוויק העביר לנתבעת את החומר שדלה ממחשבי התובעת (עמ' 28). טוויק אמר בעדותו כי אף שסיפר במשטרה על מעורבות הנתבעת בעניין, הם כמעט ולא התעניינו בזוית זו של הפרשה (עמ' 36).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

5. אין חולק כי טוויק העביר לנתבעת חומרים השייכים לתובעת, אותם נטל שלא כדין ממחשביה. עם זאת, הצדדים חלוקים בנוגע להיקף החומר שהועבר לנתבעת, כמו גם בנוגע לטיבו. בעוד התובעת טוענת כי מדובר במאות מיילים, ובהם מידע סודי יקר ערך כגון תכניות עסקיות, הצעות מחיר, מחירוניים ועוד - טוענת הנתבעת כי מדובר במספר מסמכים מצומצם בהרבה, שלא כלל מידע סודי כלשהו, ובכל מקרה לא היתה לה דרך לדעת כי מדובר במידע סודי גנוב. לתצהירים מטעם התובעת צורפו מספר מיילים ששלח טוויק למר ברוס וייס ולמר אולי סילנדר, שניהם מנהלים בנתבעת (להלן: "וייס וסילנדר"), אליהם צורפו התכתבויות ומסמכים שנלקחו שלא כדין ממחשבי התובעת (נספחים ז'-ט') לתצהיר ראובני והנספחים המסומנים ב'1-14 לתצהיר גלעד בידנר, סמנכ"ל בתובעת; להלן: "בידנר"). חלק מפניותיו של טוויק נותרו ללא מענה (או לפחות, ללא מענה בהודעות המייל שהציגה התובעת), וחלקן נענו על ידי וייס או סילנדר, אשר לעיתים שאלו את טוויק שאלות בנוגע למידע שקיבלו.

ב"כ הצדדים הסכימו בעת הדיון, במהלך עדותו של טוויק (עמ' 38), כי וייס וסילנדר קיבלו בשנת 2005 מטוויק 12 מסמכים שנטל ממחשבי התובעת, ושצורפו כנספחים לתצהיר בידנר (ב' 1-4, ב' 4.2, ב' 5, ב' 6.1, ב' 6.2, ב' 9, ב' 10, ב' 12 ו- ב' 13 ומייל מיום 14.6.05 שכלול בנספח ב' 14). במחשביו של טוויק נתפסה כמות גדולה בהרבה של מסמכים שניטלו ממחשבי התובעת. כפי שיובהר בהמשך, טוויק העיד כי העביר לאנשי הנתבעת גם במסירה ידנית, או בכונן זעיר נייד (דיסק און קי), בעת פגישותיו עמם, ולעיתים בשיחות טלפון, חומר רב נוסף שניטל ממחשבי התובעת (עמ' 34-35).

6. התובעת טוענת בכתב התביעה כי הנתבעת, באמצעות טוויק, ביצעה גזילה עקבית של מידע חסוי של התובעת, שנלקח ללא רשות ממחשביה, ואף העבירה אותו לידיים מתחרות בכוונה לסכל הסכמים מסחריים של התובעת. הנתבעת ידעה כי החומרים שהועברו לה על ידי טוויק הגיעו אליו שלא כדין, ואף על פי כן עשתה שימוש במידע והעבירה אותו לצדדים שלישיים. מטרתה העיקרית של הנתבעת היתה לחבל ביחסיה של התובעת עם חברת אינטל, שהיוותה לקוח מרכזי של התובעת. הנתבעת נושאת באחריות ישירה למעשים הנטענים, וכן באחריות שילוחית למעשיו של טוויק.

מעשי הנתבעת מהווים עוולה של גזל סוד מסחרי; גרם הפרת חוזה; עשיית עושר ולא במשפט; חדירה לחומר מחשב שלא כדין; רשלנות; ופגיעה בפרטיות. בסיכומיה זנחה התובעת חלק מן העילות דלעיל, והיא טוענת כיום אך ורק לגזל סוד מסחרי, רשלנות והפרת חובת תום הלב.

אשר לנזק, טוענת התובעת בכתב התביעה כי נגרמו לה נזקים כספיים כבדים שאין באפשרותה לכמתם. לפיכך, יש לפסוק לה פיצוי על דרך האומדנה בסכום שלא יפחת מ-4 מיליון ₪, ולחלופין, את הפיצוי הסטטוטורי המרבי הקבוע בחוק עוולות מסחריות ובנוסף את הפיצוי המרבי הקבוע בחוק הגנת הפרטיות. לצורך זה, יש לראות בכל פעולה מפרה של הנתבעת משום הפרה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

עצמאית המזכה את התובעת בפיצוי. התובעת עתרה עוד לפסיקת פיצויים עונשיים ולצו מניעה שיאסור שימוש בסודות מסחריים, אולם בדיון ביום 21.9.11 הבהיר מנכ"ל התובעת כי צו המניעה אינו דרוש עוד (עמ' 56), ובסיכומיה לא חזרה התובעת על הדרישה לפסיקת פיצויים עונשיים.

7. בכתב ההגנה טענה הנתבעת כי התביעה אינה מגלה עילה כלפיה, וכי אין כל יריבות בינה לבין התובעת. הסיבה היחידה להגשת התביעה נגדה הינה העובדה שהיתה מצויה בקשרים מסחריים עם חברת גטר. לנתבעת לא היתה מעורבות כלשהי במעשיו של טוויק, אשר מעולם לא פעל עבורה או מטעמה. למיטב ידיעתה, טוויק לא העביר אליה מידע הנחזה להיות "פנימי" או "סודי". ככל שהתקבל מידע מטוויק, הרי שהוא התקבל במהלך העסקים הרגיל עם גטר. בכל מקרה, הנתבעת לא ידעה כי מידע שהועבר אליה נגזל מן התובעת. זאת ועוד, הטענות בכתב התביעה אינן מניחות תשתית עובדתית לקיומו של סוד מסחרי ראוי להגנה. כך גם אין כל ראיה לקשר סיבתי בין המעשים המיוחסים לנתבעת לבין הנזק שנגרם לתובעת. בניגוד לאמור בכתב התביעה, הנתבעת לא העבירה מידע כלשהו של התובעת לחברת אינטל. אם נגרמו לתובעת נזקים בשל חשיפת מידע סודי, יש לייחס לה אשם תורם בשיעור העולה כדי 100%, בכך שלא עשתה די כדי להקטין או לצמצם את נזקה. אשר ליתר עילות התביעה, אלו נטענו ללא פירוט עובדתי כלשהו, וממילא חוק הגנת הפרטיות איננו חל ביחס לתאגיד ואילו חדירה למחשב לפי חוק המחשבים איננה מקימה עילת תביעה אזרחית, אלא מהווה עבירה פלילית בלבד.

ב. תמצית טענות הצדדים בסיכומיהם

8. לטענת התובעת בסיכומיה, עסקינן במקרה מובהק של גזל סוד מסחרי. הנתבעת הפעילה במודע את טוויק, על בסיס יומיומי ובמשך למעלה משנה, על מנת שיחדור שלא כדין למחשבי התובעת ויאסוף מהם מידע סודי, וכל זאת במטרה להשתלט על עסקיה של התובעת בישראל מול אינטל. טוויק הודה בעדותו כי חדר ללא הרשאה למחשבי התובעת, והעביר לנתבעת את כל החומרים שמצא שם, לרבות תוכניות עסקיות, מחירונים, התכתבויות עם ספקים ולקוחות ועוד.

מעשי הנתבעת מהווים גם הפרה של חובת תום הלב וכן רשלנות. הנתבעת חבה כלפי התובעת חובת זהירות, לפעול בהתאם לכללי התחרות ההוגנת. הנתבעת הפרה חובה זו ולא נקטה אמצעי זהירות סבירים על מנת למנוע נזק מן התובעת. כתוצאה מהתרשלותה של הנתבעת, נגרם לתובעת נזק.

אחריותה של הנתבעת למעשי ההפרה הינה אחריות ישירה. וייס וסילנדר, שהם אורגנים של הנתבעת, הפעילו את טוויק לתועלתה של הנתבעת, תוך ידיעה שהוא מבצע חדירה בלתי מורשית למחשבי התובעת וגזל מהם מידע סודי של התובעת, ומעולם לא ביקשו ממנו לחדול ממעשיו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

למצער, וייס וסילנדר "עצמו עיניהם" מלדעת מהו מקור המידע המועבר אליהם, ודי בכך כדי להטיל על הנתבעת אחריות בשל פעילותם. לחלופין, הנתבעת אחראית למעשיו של טוויק באחריות שילוחית, וזאת לאור העובדה שפעילותו של טוויק, שהיה עובד של נציגה ישראלית של הנתבעת (גטר), היוותה חלק אינטגרלי מן הפעילות העסקית של הנתבעת.

לטענת התובעת, יש לדחות את ניסיון הנתבעת לייחס לה רשלנות תורמת בשל העובדה שלא דאגה לאבטח את המידע הסודי בצורה יסודית יותר, שתמנע את גזילתו. לדבריה, היא נעזרה במומחי מחשבים, אשר היו אמונים על אבטחת מערכת המחשבים שלה, ואלו לא הורו לה לשנות את הסיסמאות, ולכן הדבר לא נעשה. מכל מקום, הנתבעת, אשר ידעה כי היא מקבלת מטוויק מסמכים שהגיעו לידי באורח בלתי חוקי, איננה יכולה להיבנות מטענות בדבר רשלנות התובעת באבטחת מחשביה.

אשר לפיצוי לו היא זכאית, טוענת התובעת כי כתוצאה ממעשי הנתבעת נגרם לה נזק בסך העולה על 3 מיליון דולר, מתוכם תבעה 4 מיליון ₪ בלבד. נזקי התובעת נובעים בעיקר מכך שעקב גזילת המידע הסודי נאלצה התובעת לתת לאינטל הנחות משמעותיות לתקופה של 6 שנים, באופן שפגע ברווחיה. כמו כן, התובעת נאלצה להשתתף בעלויות ההובלה של המוצרים לאינטל בשיעור של 50% למשך שנה אחת. בנוסף, נגרם לתובעת נזק בשל סירובו של אחד מספקיה לתת לה אשראי בשנת 2006, סירוב שהיה תוצאה של מידע שקרי שהנתבעת הורתה לטוויק להעביר לאותו ספק. זאת ועוד, מעשי הנתבעת סיכלו תוכנית של התובעת לרכוש את המוצרים ישירות מכל ספק וספק, במקום דרך VWR, וכך לחסוך את העמלה המשולמת ל-VWR. כך גם הפסידה התובעת את החיסכון בעמלות, בשיעור של 4.5% מהכנסותיה.

לחלופין טוענת התובעת, כי היא זכאית לפיצוי ללא הוכחת נזק בהתאם לשיעור הגבוה הקבוע בחוק עוולות מסחריות (100,000 ₪ לכל הפרה). לטענת התובעת, יש לראות בכל חדירה למחשב שביצע טוויק הפרה עצמאית, וזאת לאור פרק הזמן הממושך בו בוצעו החדירות, והעובדה שהמידע שהועבר לנתבעת כלל פריטי מידע הטרונגיים, אשר בכל אחד מהם בנפרד היה פוטנציאל להפקת רווח עסקי. לגישת התובעת, לא יעלה על הדעת לסכם שנת ריגול תעשייתי כהפרה אחת בלבד. לפיכך, הפיצוי שייפסק לה חייב לבטא את מספרן המוערך של ההפרות.

התובעת מדגישה כי אף שזכתה בפסק דין נגד טוויק על סך 1,000,000 ₪, סכום זה לא שולם לה, וככל הנראה גם לא ישולם. לעומת זאת, התובעת מודה כי גטר שילמה לה את הסך של 400,000 ₪, עליו הוסכם במסגרת הפרה אליה הגיעו. עם זאת, לטענתה, נזקיה עולים עשרות מונים על סכום זה, ולכן אין מקום להפחיתו מן הפיצוי שיושת על הנתבעת.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

9. לטענת הנתבעת, עניינה של התביעה במספר מיילים בודדים אשר הועברו לידי עובדים בנתבעת. הודעות אלו כלל אינן כוללות מידע שהינו בגדר "סוד מסחרי". התובעת לא הוכיחה כי המידע שהועבר לנתבעת הינו מידע עסקי שאינו מצוי בנחלת הרבים. ראשית, עצם העובדה שמדובר בהתכתבויות של התובעת עם צדדים שלישיים מלמדת כי לא מדובר במידע סודי. שנית, ראובני עצמו הודה כי חלק מהמידע המופיע בתכתובות איננו סודי. זאת ועוד, התובעת עצמה אפשרה את הפצת המידע המוצג על ידה כ"סוד מסחרי". ראובני הודה כי מחירי המוצרים מפורסמים באתר האינטרנט של החברה, וכן הודה כי הוא שולח ללקוחות הצעות מחיר בדואר אלקטרוני או בפקס, ואינו מחתים את הלקוחות על הסכם סודיות בנוגע למחירים שהוצעו להם.

לא זו אף זו, התובעת לא נקטה אמצעים מינימאליים להבטחת סודיות המידע. היא לא החליפה סיסמאות גישה למחשביה, לא וידאה שמידע סודי לא ייחשף בפני עובדים שהמידע איננו רלוונטי לגביהם, או בפני צדדים שלישיים, ולא גיבשה נוהל אבטחת מידע כלשהו, חרף היותה מודעת לכך שטוויק עבר לעבוד בחברה מתחרה.

עוד טוענת הנתבעת כי התובעת לא הוכיחה שמעשי הנתבעת מהווים "גזל סוד מסחרי". לא הוכח שהנתבעת ידעה, או כי היה עליה לדעת, שהמידע שהועבר אליה מטוויק מהווה מידע סודי שניטל על ידיו באמצעים פסולים. וייס הבהיר כי היה פסיבי בתהליך הגעת המיילים אליו. כמו כן, העיד וייס כי לא העלה בדעתו שטוויק השתמש באמצעים פסולים כדי להשיג את המידע. התובעת היתה צריכה להוכיח ידיעה סובייקטיבית של וייס בדבר "נטילת הסוד המסחרי", ולא עשתה כן.

התובעת גם לא הוכיחה כי וייס או סילנדר הינם אורגנים של הנתבעת באופן שמקים לנתבעת אחריות ישירה למעשים המיוחסים להם. הנתבעת אינה אחראית למעשיהם של וייס וסילנדר גם באופן שילוחי, שכן אם הם אכן קיבלו סוד מסחרי של התובעת, הרי שהם פעלו בניגוד להנחיות מפורשות של הנתבעת. על אחת כמה וכמה, אין הנתבעת אחראית לפעולותיו של טוויק, שהיה עובד של גטר.

לחלופין, יש לקבוע כי האחריות לנזקי התובעת מוטלת לפתחם של טוויק, גטר ואינטל (שלטענת התובעת עשתה שימוש במידע שהעביר טוויק כדי להוריד את המחיר), וכי אחריותה של הנתבעת לנזקים הינה זניחה באופן הפוטר אותה לחלוטין מאחריות. בדומה, יש לקבוע כי קיימת לתובעת רשלנות תורמת בשיעור של 100%, שכן היא כשלה כליל בהגנה על סודותיה. ממילא, התובעת כבר קיבלה פיצוי בגין נזקיה במסגרת התביעה נגד טוויק והסכם הפשרה עם גטר, ואף זאת יש להביא בחשבון.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

אשר לנזק - התובעת לא הוכיחה קיומו של קשר סיבתי בין הנחת המחזור שהעניקה לאינטל, המהווה את עיקר נזקה, לבין מעשי הנתבעת. הוכח כי התובעת היא שגרמה במו ידה להתדרדרות יחסיה עם אינטל, כאשר גבתה ממנה מכסים ביתר. אפשרות אחרת היא שהנחת המחזור נעשתה במסגרת מסחרית מקובלת, עקב רצונה של התובעת לזכות בהזמנה בהיקף גדול, על רקע הקמת מפעלה החדש של אינטל בישראל. מכל מקום, חוות דעת המומחה מטעם התובעת (רו"ח בן יורם) קרסה לחלוטין בחקירה נגדית, ולא ניתן להתבסס עליה. אין גם מקום לפסוק לתובעת פיצוי על דרך האומדנה, כאשר טבעו ואופיו של הנזק הנטען מאפשרים חישוב מדויק, אך לא הובאו נתונים מספקים.

כך גם אין מקום לפסוק לתובעת את הפיצוי הסטטוטורי. ככל שרצתה התובעת להסתמך על הפיצוי הסטטוטורי, היה עליה לעשות זאת במקום לדרוש פיצוי בגין נזק ממשי. סיכומי התובעת מלמדים כי היא לא ויתרה על ניסיונה להוכיח את נזקה, ובנסיבות אלו היא אינה יכולה עוד לזכות בפיצוי הסטטוטורי. ממילא, הוכח כי לתובעת לא נגרם נזק כלשהו. ההלכה היא כי אם הוכח שלא נגרם לתובע נזק כלשהו, הוא אינו יכול ליהנות מן הפיצוי הסטטוטורי. לחלופין, יש לראות במעשי הנתבעת משום עוולה אחת בלבד.

ג. דיון והכרעה

1. המסגרת הנורמטיבית: גזל סודות מסחריים

10. העילה העיקרית עליה מושתתת התביעה הינה העוולה של גזל סוד מסחרי. סעיף 5 לחוק עוולות מסחריות, תשנ"ט-1999 (להלן: "החוק") מגדיר "סוד מסחרי" כדלקמן:

"מידע עסקי, מכל סוג, שאינו נחלת הרבים ושאינו ניתן לגילוי כדין בנקל על ידי אחרים, אשר סודיותו מקנה לבעליו יתרון עסקי על פני מתחריו, ובלבד שבעליו נוקט אמצעים סבירים לשמור על סודיותו".

סעיף 6 לחוק אוסר על גזל של סוד מסחרי ומבהיר מהו "גזל סוד מסחרי". ככל שהדבר נוגע לענייננו, גזל של סוד מסחרי יכול להתבטא ב"נטילת סוד מסחרי ללא הסכמת בעליו באמצעים פסולים, או שימוש בסוד על ידי הנוטל" (סעיף 6(ב)1); "שימוש בסוד מסחרי ללא הסכמת בעליו כאשר השימוש הוא בניגוד לחיוב חוזי או לחובת אמון המוטלים על המשתמש כלפי בעל הסוד" (סעיף 6(ב)2); "קבלת סוד מסחרי או שימוש בו ללא הסכמת בעליו, כאשר המקבל או המשתמש יודע או שהדבר גלוי על פניו, בעת הקבלה או השימוש, כי הסוד הועבר אליו באופן האסור על פי פסקאות (1) או (2) או כי הסוד הועבר אל אדם אחר כלשהו באופן אסור כאמור לפני שהגיע אליו" (סעיף 6(ב)3). סעיף 10 לחוק קובע חזקת שימוש, לפיה חזקה על הנתבע כי השתמש בסוד המסחרי,

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

אם הסוד הגיע לידיעתו, או היתה לו גישה אליו, ואם המידע בו השתמש דומה מהותית למידע הגלום בסוד המסחרי.

11. מהו סוג המידע הראוי להגנה? ההלכה היא כי כל מידע עשוי להוות סוד מסחרי. ההגדרה שאומצה בסעיף 5 לחוק עוולות מסחריות, כמו גם ההגדרה המקובלת בפסיקה האמריקאית והאנגלית, הינה רחבה ביותר: **"מידע עסקי, מכל סוג..."**, וזאת בכפוף לעמידה במספר תנאים כפי שיפורט להלן. גישה זו היתה מקובלת גם עובר לחקיקת חוק עוולות מסחריות. כך, במאמרו על **"סודות עסקיים"** הגדיר המלומד פרופ' ג' טדסקי את הסוד העסקי כדלקמן: **"רעיונות, ידיעות, מידע וכיוצא באלה העשויים להבטיח לבעליהם יתרון לעומת מתחריו העסקיים (בפועל או בכוח) בתעשייה, במסחר ובחיי הכלכלה בכללם..."** (הפרקליט לה' (תשמ"ז) 5). בת.א. (ת"א) 184/93 זנכלל בע"מ נ' פרי טעים בע"מ, פ"מ תשנ"ה א' 313, התייחס כב' הנשיא ד"ר א' וינוגרד להגדרת "סוד מסחרי" כדלקמן:

"סוד מקצועי כולל כל נוסחה, תכנית, אמצאה או צירוף של מידע אשר אדם עושה בהם שימוש בעסקו והנותנים לו הזדמנות להשיג עדיפות על פני מתחריו החסרים אותו סוד. סוד זה יכול להיות נוסחה לתרכובת כימית, תהליך ייצור, סוד הטיפול או השימור של מוצרים, תרשים או תכנית של מכונה או כל אמצאה אחרת או אפילו רשימת לקוחות".

עוד הוסיף כב' הנשיא וינוגרד כי אין צורך שהמידע יהיה בבחינת חידוש, וגם אין צורך שהמידע הסודי יושג באמצעות השקעת משאבים על ידי בעל המידע; אך צריך שיתקיים בו מימד של סודיות. דברים אלו של כב' הנשיא וינוגרד ושל פרופ' ג' טדסקי צוטטו בהסכמה על ידי בית המשפט העליון בע"א 2600/90 **"עלית"** בע"מ נ' סרנגה, פ"ד מט(5) 796, פסקה 9 (1996), ובע"א 1142/92 **וורגוס בע"מ נ' כרמקס בע"מ**, פ"ד נא(3) 421, פסקה 9 (1997).

סוד מסחרי יכול שיהיה מידע בנוגע לשיטות עבודה, תוכניות עבודה, רשימת לקוחות, רשימת סוכנים וספקים, מידע על מחירים, וכו'. ככל שעסקינן במתן הגנה לתוכנו של הקשר המסחרי בין חברה ללקוחותיה, הדעה הרווחת היא כי תוכן זה ראוי להגנה טובה. כך נקבע זה מכבר בארה"ב בנוגע לתעריפים, מועדי אספקה וכדומה, ובלבד שמדובר במידע שהוא אכן סודי (לכל אלו ראה: מ' דויטש, **עוולות מסחריות וסודות מסחר** (תשס"ב-2002), עמ' 436; ע"א 3156/98 **בן ישי נ' ויינגרטן**, פ"ד נה(1) 939, בפסקה 15 לפסק דינו של כב' השופט א' ריבלין; דברי כב' השופט א' רובינשטיין בעע"מ 4757/08 **קליר כימיקלים שיווק (1994) בע"מ נ' מדינת ישראל** (לא פורסם – 23.10.08) פסקאות י"ט-כ', שם הוא מציין כי מתן הגנה של סוד מסחרי לפירוט מחירים הינה אפשרית, אך לא בכל מקרה; וע"א 10545/09 **בטאן נ' אינטגרה מיקרוסיסטם (1988) אינק.**, לא פורסם (1.3.12), פסקה 10). בעניין **בן ישי הנ"ל** נפסק כי רשימת לקוחות וספקים מהווה סוד מסחרי (פסקה 15). מכל מקום, כפי שמדגיש המלומד דויטש, גם אם רשימת הלקוחות של עסק כלשהו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

איננה סודית, אין פירושו של דבר שהמחירים הניתנים ללקוח ספציפי אלו אינם מידע סודי (שם, בעמ' 468). זו אכן טענת התובעת, וזו גם תשובתה לטענת התובעת לפיה ראובני עצמו הודה כי רשימת לקוחותיה של התובעת איננה סודית.

12. לא כל מידע עסקי זוכה, כשלעצמו, להגנה המוענקת לסודות מסחריים; על מבקש ההגנה להוכיח את התקיימותם של התנאים הקבועים בסעיף 5 לחוק (עניין **בטאן הנ"ל**, פסקה 10 לפסק דינה של כב' השופטת א' חיות). סודיות המידע הינה הציר המרכזי שסביבו נעים דיני הסודיות המסחרית (דויטש, בעמ' 447). מידע שפורסם בפומבי אינו יכול להיות, כמובן, מושא להגנות המוקנות ל"סוד מסחרי". עם זאת, לצורך מתן הגנה למידע – אין דרישה לסודיות מוחלטת, אלא לסודיות יחסית. כך, למשל, נקבע כי העובדה שהמידע ידוע לחלק מן העובדים בחברה איננה שוללת את היותו "סודי" (עניין **וורגוס**, בעמ' 432; עניין **בן ישי**, פסקה 15; דויטש בעמ' 453-454). לעומת זאת, פרסום המידע באינטרנט מאפשר נגישות קלה למידע לכל דכפין, באופן השולל את היותו "סוד מסחרי" (דויטש בעמ' 448).

13. תנאי נוסף להיותו של מידע ראוי להגנה כ"סוד מסחרי" הינו כי סודיותו מקנה לבעליו יתרון תחרותי. פרופ' דויטש מבהיר בספרו: "**ניתן לגרוס, כי מידע מסחרי ראוי להגנה מפני נטילה בלתי-הוגנת, כל אימת שלסודיותו – היחסית או המלאה – לפי העניין, נודע עדיין ערך כלכלי. סודיות בעלת ערך היא סודיות היוצרת רכוש הראוי להגנה**" (דויטש, בעמ' 456). העובדה שניתן להגיע למידע בדרכים לגיטימיות, אינה שוללת בהכרח את היתרון התחרותי הגלום במידע, וזאת אם ההגעה לאותו מידע דורשת השקעה משמעותית בזמן או במשאבים אחרים (דויטש בעמ' 458).

14. על מנת לזכות בהגנה על המידע יש להראות כי הוא אינו ניתן לגילוי בנקל על ידי אחרים (סעיף 5 לחוק). האפשרות לגזול את המידע מן התובע ללא מאמצים ניכרים, באמצעים פסולים, לא תהפוך את המידע למידע "שניתן לגילוי בנקל". אולם במקרה כזה, זכותו של בעל הסוד להגנה עשויה לפקוע מחמת כך שלא נקט אמצעים סבירים להגנה על הסוד, עובדה המהווה תנאי נוסף להגנת סוד מסחרי (דויטש בעמ' 462). עם זאת, מוסיף דויטש ואומר:

"קיימת מערכת של כלים שלובים בין הדרישה כלפי בעל הסוד לנקיטת אמצעי הגנה לשם שימור זכותו בסוד המסחרי, לבין הדרישה לכך שהנתבע יפעיל אמצעים בלתי הוגנים. קיימת נטייה מובנת להחליש את עוצמת הדרישה הראשונה, לנקיטת אמצעי הגנה, כאשר חוסר ההגינות באמצעי הנטילה שננקטו על ידי הנתבע הוא בעוצמה גבוהה" (עמ' 514).

במילים אחרות: לא זו בלבד שהאפשרות לגזול את הסוד ללא מאמץ ניכר אינה הופכת את המידע לכה שניתן לגילוי בנקל, אלא שהיא גם לא תביא בהכרח למסקנה שהתובע לא נקט אמצעים סבירים להגנה על הסוד. ככל שמעשיו של הנתבע לצורך גילוי הסוד חמורים יותר, כך יירתעו בתי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

המשפט מלומר שהסוד אינו ראוי להגנה משום שלא ננקטו לגביו אמצעי הגנה מספיקים. הכלל הוא כי מי שנקט אמצעים פסולים לנטילת הסוד, לא יישמע בטענה שהסוד לא היה מוגן דיו.

15. המלומד דויטש מפרט בספרו אמצעי הגנה מקובלים שנהוג לנקטם, כדלקמן:

- א. יידוע העובדים בנוגע לסודיות המידע והחתמתם על הסכמי סודיות (אם כי העובדים חבים חובת סודיות גם ללא הוראה מפורשת בעניין זה וזאת מכוח יחסי האמון בינם לבין המעביד);
- ב. הכללת אזהרות בנוגע לסודיות המידע במסמכים המכילים אותו;
- ג. הגבלת גישה של זרים למידע;
- ד. מידור העובדים באופן שרק מי שהמידע דרוש לו יתוודע למידע הסודי;
- ה. קידוד והצפנת מידע רגיש;
- ו. שמירת מסמכים חשובים בכספת.

דויטש מדגיש כי הדרישה בחוק הינה לנקיטת אמצעים סבירים בלבד, ולא להשקעת השקעות יוצאות דופן. יש להתחשב בטיב המידע המוגן, בעלויות ההגנה, ובתועלת שצומחת מן ההשקעה באמצעי ההגנה (שם, בעמ' 519-518).

16. החוק קובע שלוש חלופות ל"גזל" סוד מסחרי: נטילה, שימוש או קבלה. על מנת שאדם אשר קיבל סוד מסחרי יימצא אחראי כלפי בעל הסוד, יש להראות כי הוא ידע, או עצם עיניו מלדעת, כי מדובר אכן בסוד מסחרי שניטל מבעליו שלא כדין. זאת ועוד, על מנת שתצמח עילה בגין "קבלת" הסוד, יש צורך בשיתוף פעולה מסוים מצידו של המקבל; מי שהיה לגמרי פסיבי, לא יחשב כמי שקיבל את הסוד (דויטש, בעמ' 692). השאלה אם גזילת המידע גרמה נזק לתובע או הניבה רווח כלשהו לנתבע איננה רלוונטית לנושא ההגנה על הסוד המסחרי. נזק איננו תנאי להגנה על הסוד, אם כי הוא מהווה תנאי לקבלת פיצוי ממשי, להבדיל מפיצוי סטטוטורי (על כך ראה בהמשך).

2. קבלת המידע על ידי הנתבעת

17. התובעת טוענת כי טוויק העביר לנתבעת עשרות ואף מאות דברי דואר אלקטרוני (מיילים) המכילים מידע סודי מגוון של התובעת. אך לתצהירי התובעת צורפו רק 12 מסמכים שניטלו ממחשביה ונשלחו על ידי טוויק לוייס ולסילנדר, והנתבעת אישרה כי קיבלה אותם מטוויק (ראה סעיף 5 לעיל). די במיילים אלו, אשר אין חולק כי הגיעו לוייס או סילנדר, כדי לבסס טענה של קבלת סוד מסחרי (אם מדובר ב"סוד מסחרי"). יתר על כן, טוויק הסביר בעדותו כי לא כל החומר הועבר לוייס ולסילנדר בדואר אלקטרוני; חלק מן החומר שנאסף על ידו נמסר לוייס בטלפון, וחלק נמסר

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

פנים אל פנים, בפגישות שהתקיימו בישראל, וכן כאשר טוויק נסע לארה"ב ופגש בוויס ובסילנדר. טוויק הודה בעדותו במעשים החמורים שביצע בשיתוף עם הנתבעת, ושבגינם הורשע בעבירות של חדירה למחשב התובעת. הוא לא ניסה להסתיר דבר, ועדותו הותירה רושם בהחלט מהימן. לטוויק לא היתה כל סיבה לסבך את הנתבעת בדברים שלא היתה באמת קשורה אליהם. אינני רואה כל סיבה לפקפק בנכונות דבריו.

וכך העיד טוויק:

"ש. למי בפניו העברת את החומר שהוצאת ממחשבי גאמידה?
ת. לברוס וויס ולאולי סילנדר... אני לא שלחתי להם את החומר באימייל, אלא פרסתי את זה בפניהם, זה היה גם פיזית, גם באימיילים וגם בטלפון. אני מסרתי פיזית גם לאולי סילנדר וגם לברוס וויס, בפגישות שלנו בארה"ב וגם כשהיו פה בארץ, חלק ממידע בדיסק און קי, חלק שלחתי להם באימיילים, רק להם" (עמ' 34).

טוויק הוסיף כי העביר לנתבעת חומר שנטל ממחשבי התובעת, אשר כלל התכתבות פנימית של VWR; תוכניות עסקיות של התובעת ושל VWR בארה"ב ישראל ובעולם; מחירוני של התובעת; ופירוט עלויות לספקים ויצרנים (עמ' 35). העברת החומר לנתבעת לוותה בהסברים מעשירים של טוויק, במענה לשאלות של אנשי הנתבעת, מתוקף ידיעתו אודות עסקי התובעת (עמ' 35). טוויק אף העביר לנתבעת מידע של VWR שנמצא במחשבי התובעת (נציגתה בישראל), שכלל תוכניות עסקיות בארה"ב ומאגר לקוחות (עמ' 36). כאשר נשאל טוויק כיצד החל התהליך של העברת החומר ממחשבי התובעת אל הנתבעת, השיב כדלקמן:

"ת. אני יזמתי אותו בהתחלה, נשאלתי מה אני יודע, ואז ראה את רמת הידע אז החל לחקור, לשאול שאלות ולבקש ממני. אני מתכוון לברוס ולאולי.
ת. ... הם דרשו לדעת העברות, ואם קרה משהו בארה"ב אז איזה מוצר, ואם שמעתי בישראל משהו אז שאבדוק למשל למה הספק הזה לא רוצה למכור לנו. בתחום הזה הם היו קטנים, לעומת VWR...
ש. הוא נתן לך הנחיות איזה חומר הוא רוצה שתמסור לו ברוס?
ת. לא הנחיות, הוא היה אומר קובי תבדוק את הנושא הזה, יש לי בעיה בארה"ב, הוא היה משתמש בי לזה" (עמ' 36).

בתשובה לשאלה האם העביר את כל החומר שהוציא ממחשבי התובעת לנתבעת, השיב טוויק:

"את רוב רובו. גם בטלפון וגם בפיזית. כי שאלו אותי חלק לא היה ברור. היה הרבה חומר שהיה צורך להסביר איך זה פועל ואיך מקבלים את ההחלטות" (עמ' 35).

מכאן שגם אם היה אמת בטענת הנתבעת לפיה וויס וסילנדר קיבלו רק מיילים מעטים מטוויק - ואין אמת בטענה זו - אין פירושו של דבר שמידע נוסף ורב שנגנב ממחשבי התובעת לא הגיע לידיהם בדרך אחרת. יתר על כן, דבריו של טוויק מלמדים כי הנתבעת לא רק "קיבלה" מידע

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

סודי, אלא אף היתה שותפה לנטילתו, באמצעות טוויק. היא גם עשתה בו שימוש לרעת התובעת (ראה הפירוט בסעיף 19 לקמן).

18. חיזוק למסקנה כי בין הנתבעת לבין טוויק התנהלה התכתבות ענפה בעניין המידע שניטל ממחשבי התובעת, בניגוד לאופן בו ביקשה הנתבעת להציג את הדברים, ניתן למצוא בעובדה שהנתבעת התבקשה בתצהיר גילוי מסמכים להציג את כל התכתובות בינה לבין טוויק, אך בחרה להסתתר מאחורי טענת חיסיון של המסמכים. אם אמנם הסתכמה ההתכתבות בין נציגי הנתבעת לבין טוויק במיילים אותם צרפה התובעת לתצהירה, מדוע לא הבהירה הנתבעת כי אלו כל המסמכים שברשותה? זאת ועוד, העובדה שהנתבעת נמנעה מהלביא את סילנדר לעדות, ובמקומו הגישה תצהיר של מר ואן דייק, המנהל הכללי של מחלקת היצוא העולמי של הנתבעת שמונה לתפקידו רק בסוף שנת 2008 (ראה סעיף 2 לתצהירו), ואשר לא יכול היה להעיד דבר מידיעה אישית - אומרת אף היא דרשני. סילנדר היה הבכיר מבין אנשי הנתבעת עמם יצר טוויק קשר, וכאשר מועלות נגד הנתבעת טענות חמורות של גניבת סודות מסחר, גם באמצעות סילנדר עצמו, ניתן היה לצפות כי יוגש תצהיר מטעמו.

19. הנתבעת טענה כי לא ניתן היה לדעת שהמידע שהגיע אליה נלקח שלא כדין מן התובעת. וייס טען בתצהירו כי המידע שהגיע אליו מטוויק התקבל במהלך העסקים הרגיל, ולא נחזה להיות מידע שהגיע לטוויק באמצעים בלתי כשרים. לדבריו, הוא הניח כי מדובר במידע שהגיע לטוויק בדרכים לגיטימיות. בין היתר, טען וייס כי מקובל בענף בו הם עוסקים שלקוחות מעבירים מחירוניהם שקיבלו מספק אחד לספק אחר, כדי לשפר את עמדת המיקוח שלהם (סעיפים 25-26 לתצהירו).

אין מקום לקבל גרסה זו. אינני נותן אמון בגרסתו המיתממת של וייס, שעדותו הותירה רושם ברור של חוסר מהימנות. גם אם הייתי מקבל את טענת הנתבעת לפיה היא קיבלה מטוויק רק את 12 המיילים שצורפו לתצהירי התובעת - ואין זה המצב - לא ניתן היה לקבל את גרסתה, שכן מדובר במיילים של התובעת אשר על פניהם אינם מיועדים לעיניים זרות. מדובר בהתכתבות פנימית של התובעת, וכן התכתבות בין אנשי התובעת לאנשי VWR. טוויק או גטר (החברה בה עבד) לא היו מכותבות במיילים אלו, ולא היתה כל סיבה שימצאו בידיהם. להלן המיילים אשר צורפו לתצהירו של בידנר, ושהצדדים הסכימו כי הועברו על ידי טוויק לוייס, כפי שפורטו והובהרו בתצהירו של בידנר (סעיפים 24-25 וצירופות נספח ב' לתצהירו):

(1) קובץ סרוק בכתב יד ששלח סגן נשיא VWR (קריס דוסה) לבידנר, הכולל תוכנית אסטרטגית להתמודדות עם איומים עסקיים בישראל, והכוונה לאיומים הנשקפים מן המתחרות -

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

ובראשן גטר והנתבעת (נספח ב'1 לתצהיר בידנר). טוויק מעביר מסמך זה לוייס ומציע לו כיצד לפעול לאור מידע זו.

(2) מייל מקרים דוסה מ-VWR לצוות עובדיו, החושף את החולשה של VWR ביחסיה עם אינטל וממריץ את העובדים להגדיל מכירות בחודש בו נשלח המייל (נספח ב' 2).

(3) תכנית לשיווק ולניהול שירות הנוגעת למוצר שיועד לאינטל, ששלח מנהל ב-VWR (דון ברנ) לבידנר, לרבות רשימת רכישות ועלויות אותן ביצעה אינטל מהתובעת (נספח ב' 3).

(4) הודעה ששלח בידנר לנציג VWR, שעניינה הזדמנות עסקית של התובעת להשיג מכירה של פריט לאינטל, והסכמת אינטל לתת לתובעת ארכה של 24 שעות לאספקת המוצר, בטרם תפנה למתחרות של התובעת (נספח ב' 4). בידנר מציין בתצהירו כי כתוצאה מדליפת מידע סודי זה לנתבעת, היא התקשרה מייד לספק המוצר הנ"ל ורכשה ממנו את כל מלאי המוצר; כאשר פנתה אליו התובעת, הוא הבהיר כי כל המלאי מוחזק בידי הנתבעת, וכך הפסידה התובעת את העסקה והנתבעת זכתה בה. טוויק ווייס מתכתבים ביניהם בנוגע לחומר הסודי הנ"ל, ווייס אומר שיפנה לנציג אינטל (מרסלו) כדי לזכות בעסקה במקום התובעת, ומוסיף עם קורטוב של שמחה לאיד:
"Let vwr fall on their face"

(5) חשיפת תוכנית של התובעת לשווק מוצר חדש לחברת "טבע". למייל של טוויק לוייס מצורף מייל ששלח בידנר לספק של אותו מוצר. הכוונה של טוויק ווייס ברורה, והיא עולה ממכתבו של טוויק: לאפשר לנתבעת להקדים את התובעת באספקת פריט זה ל"טבע" (נספח ב' 4.2).

(6) הודעת מייל ששלח בידנר לאיש הרכש של אינטל, ובה מידע על מחלוקת כספית שהתעוררה בין התובעת לאינטל לגבי גבייה ביתר של תשלומי מכס; למייל נלוותה רשימת מוצרים ומחירים. טוויק מציע לוייס להשתמש בחומר זה כדי להראות לאינטל שהתובעת רימתה אותה (נספח ב' 5).

(7) תכנית של התובעת להפחתת עלויות תפעול בצירוף טבלת היקף הרכישות של התובעת מכלל ספקיה. טוויק כותב לוייס כיצד פעל על סמך מידע סודי זה, תוך פניה לאחד מהספקים של התובעת בהצעה לעבוד עם הנתבעת, והוא גם מציע לוייס לספר לספקי התובעת כי היא אינה עומדת בתשלומים; וייס מגיב להודעה זו של טוויק, ומנסה לברר פרטים (נספח ב' 6, וראה גם נספחים ב' 7 ו-8).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

(8) תכתובות בין התובעת לבין אינטל בנוגע למחסור בפריט שנדרש לאינטל ישראל; ווייס מבקש פרטים נוספים בעניין זה מטוויק (נספח ב' 9). גם כאן הכוונה הברורה של טוויק והנתבעת היא לאפשר לנתבעת לנצל את המידע כדי לספק לאינטל את המוצר במקומה של התובעת.

(9) הודעה של מנהל ב-VWR שנשלחה לבידנר, בה מפורטת אסטרטגיית השיווק של התובעת, VWR ואינטל (נספח ב' 10). טוויק מדווח לוייס על פעולותיו להחלפת התובעת כספק לאינטל, על ידי הנתבעת, וכיצד ניתן לנצל טעות של התובעת.

(10) התכתבות בין בידנר לבין אינטל בנוגע להורדת מחירים, וטוויק מציע לוייס לדבר עם נציג אינטל (מרסלו) בעניין (נספח ב' 12).

(11) התכתבות בין התובעת לבין אינטל בנושאים שונים, ובעקבותיה התכתבות של טוויק עם אנשי הנתבעת בנושא זה (נספח ב' 13).

(12) מכתב של VWR לגמידה בנוגע למידת יכולתה של VWR לשווק מוצרים לאינטל ברחבי העולם, בלא שהאחרונה תישאר ללא אספקה (נספח ב' 14.6.05).

טוויק לא טרח להסוות את העובדה שהמיילים אותם הוא מעביר לוייס ולסילנדר הינם התכתבויות של מנהלי התובעת עם גורמים שונים. הוא לא מחק את מקור המיילים ושמות המכותבים (עדות בעמ' 36), כך שהיה ברור שהם אינם מיועדים לעיני טוויק, גטר או הנתבעת. לא יכול להיות צל של ספק שוייס וסילנדר הבינו היטב כי מדובר במידע חסוי אשר הגיע לידיהם של טוויק, שקודם לכן עבד אצל התובעת ופוטר, בדרך בלתי חוקית. טוויק העיד כי בחומר שהעביר לוייס ולסילנדר היו גם תכתובות פנימיות של VWR (מתחרה של הנתבעת, שהתובעת היא נציגתה בישראל) וכן תוכניות עסקיות של VWR, מאגר לקוחות, מחירונים, עלויות לספקים, היקפי מכירות, ועוד ועוד פרטים אשר לא יכול להיות ספק כי לפחות מרביתם, אם לא כולם, מהווים סודות מסחריים של מתחרותיה של הנתבעת, אשר לא אמורים להימצא בידי טוויק, גטר או הנתבעת (עמ' 35-36).

20. כאשר נשאל וייס כיצד ייתכן שלא חשד במקורם של המיילים שהעביר לו טוויק, לאחר שראה שהמכותב בהם הוא בידנר, סמנכ"ל התובעת, השיב כי לא היתה לו כל דרך לדעת מהו מקור המסמכים. לדבריו (עמ' 178):

"... there is nothing in this material that tells me where he gets it, you could see at some of these that they're cut and pasted, I don't know where they're coming from, I have no idea..."

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

עדות זו אינה עולה בקנה אחד עם עדותו של טוויק. הלה העיד כי וייס ידע היטב שמעשיהם אסורים, ואף הזהיר את טוויק שהם עלולים להיתפס; מטעם זה מסר וייס לטוויק את כתובת הדואר האלקטרוני האישית שלו, על מנת להקטין את הסיכון לחשיפתם (עמ' 35-37). וייס אף ביקש מטוויק לקבל את החומר בדיסק און קי (טוויק עמ' 36). טוויק גם העיד כי וייס השתמש בחומר הסודי שקיבל ממנו, כדי לזכות בספקים שונים בישראל ובעולם, שהתובעת ו-VWR סיפקו להם סחורה (עמ' 37). בעניין זה, כמו גם בעניינים אחרים, אני מעדיף את עדותו הכנה של טוויק על פני עדותו המגמתית של וייס, שהותירה רושם שלילי.

21. וייס נשאל האם פנה אל טוויק בניסיון לברר מהו מקור המידע שהוא מוסר לו, והשיב כי בשתי הזדמנויות ביקש לברר זאת עם טוויק ונענה כי מקורו של המידע ב"חבר" (עמ' 152, 178). גם אם יש אמת בטענה זו, ואני מפקפק בכך, הרי שוייס לא עשה כל ניסיון לברר מיהו אותו "חבר", מדוע הוא מעביר לטוויק תכתובות השייכות לתובעת, או כיצד הגיעו אל ה"חבר" אותן תכתובות. זאת ועוד, אם המסמכים הגיעו אל הנתבעת "במהלך העסקים הרגילי", כפי שנטען בתצהירו של וייס, אין זה ברור מדוע הוא נזקק לשאול את טוויק מהו מקורם. ואם, לעומת זאת, התעורר חשדו של וייס לגבי מקור המסמכים, והוא עשה ניסיון לברר מהו מקורם, אין זה ברור מדוע לא טרח לשאול את טוויק מיהו אותו "חבר", וכיצד הצליח להניח ידיו על התכתובות פנימיות של התובעת. המסקנה המתקבלת מן העדויות דלעיל הינה כי וייס ידע היטב, ולא רק "עצם עניינו" מלדעת, כי החומר שהגיע אליו מטוויק היה מידע סודי, שנלקח מן התובעת בדרכים פסולות.

22. הנתבעת טענה כי לא ניתן לראות בה שותפה למעשיו של טוויק, שכן לא היתה לה שליטה על המסמכים שהוא בחר להעביר לה. המידע שהגיע אל הנתבעת, כך טענה, "נכפה" עליה (סעיף 6 לתצהיר וייס). עוד טענה כי לא עשתה "שימוש" במידע שהעביר לה טוויק. לטענות אלו אין כל בסיס. מעדותו של טוויק עולה בבירור כי וייס וסילנדר לא היו פסיביים בקבלת המידע. טוויק הסביר כי לעיתים התקשו וייס וסילנדר להבין את האמור במיילים, ולכן נדרש על ידם לא פעם "להסביר איך זה פועל ואיך מקבלים את ההחלטות" (עמ' 35). וייס הודה כי פגש את טוויק פנים אל פנים לפחות 3 פעמים, ואף שוחח עימו בטלפון בערך אחת לשבועיים (עמ' 137). זאת ועוד, כפי שצויין לעיל, טוויק העיד כי באחת מפגישותיו עם וייס, הלה הבהיר לו כי מעשיהם אסורים ועליהם להיזהר פן ייתפסו, ואף נתן לו את כתובת המייל הפרטית שלו (עמ' 36-37). טוויק אף התייעץ לא פעם בוויס בנוגע לאופן השימוש במידע (ראה פניותיו של טוויק לוייס בנספחים ב'4, ב'5, ב'6, ב'12). די בכך כדי ללמד על שותפות ברורה של הנתבעת במעשיו של טוויק.

לצורך קיום יסודותיו של סעיף 6(ב)3 לחוק עוולות מסחריות מספיק להראות כי הנתבעת קיבלה את המידע הסודי, וכי ניכר על פניו שמדובר במידע שהושג באמצעים פסולים. תנאים אלו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

הוכחו. אמנם, לו סברתי כי המידע "נכפה" על הנתבעת, היה מקום לדחות את התביעה. אולם לא זו היתה התרשמותי – לא מניה ולא מקצתיה. מעדותו של טוויק עולה כי אמנם הוא יזם את תחילת המהלך של העברת מידע של התובעת לאנשי הנתבעת, אך בהמשך - "ראה את רמת הידע ואז החל לחקור, לשאול שאלות ולבקש ממני. אני מתכוון לברוס ולאולי" (עמ' 36). העובדה שהנתבעת קיבלה מטוויק מספר ניכר של מיילים, לאורך זמן, וללא כל מחאה מצידה, מספיקה כדי להטיל עליה אחריות כמי ש"קיבלה" סוד מסחרי. אך הנתבעת הרחיקה לכת אף מעבר לכך, ושידלה את טוויק להמשיך ולהעביר לה חומר סודי של התובעת, בידיעה שהחומר מושג בדרכים פסולות.

3. סודיות המידע

23. לטענת הנתבעת, המידע שטוויק העביר לה לא כלל "סודות מסחריים" כלל. כך, למשל, נטען כי מחירוניה של התובעת מתפרסמים באינטרנט, עובדה השוללת מהם הגנה כ"סוד מסחרי". עוד נטען כי התכתבויות של התובעת עם צדדים שלישיים, לרבות חברת "אינטל", אף הן אינן בגדר מידע סודי. אכן, אחד התנאים העיקריים להגנת סוד מסחרי הינו שהמידע הוא סודי. פרסום המידע לציבור שולל, לכל הדעות, את היותו מידע ראוי להגנה. אולם נראה כי טענת הנתבעת לעניין זה הינה מיתממת. התכתבות עם לקוח איננה "פרסום" של המידע. כך גם חשיפת המידע בפני חלק מעובדי החברה. כפי שנקבע בעניין **ורגוס הנ"ל**, מידע הידוע לאנשים מסוימים - עשוי להיחשב כסודי לגבי אחרים. בדומה, הנתבעת ודאי יודעת כי יש הבדל בין המחירוניה הרשמיים, המתפרסמים באינטרנט וגלויים לכל, לבין מחירון שמציעה התובעת **ללקוח ספציפי** (ראובני בעמ' 58, 64, 68 וטוויק בעמ' 40, 49). כך גם מוסכם כי הצעת מחיר שהתובעת נותנת ללקוח לא בהכרח תישמר בסוד, שכן הוא עשוי להראותה לספק אחר על מנת שישפר את הצעתו (ראובני בעמ' 60-59, טוויק בעמ' 40 ובידנר בעמ' 78), אם כי וייס הודה כי הוא עצמו לא קיבל מעולם מאינטל הצעות מחיר של התובעת (עמ' 145-146). אשר לתכניות העסקיות של התובעת או של VWR (שהתובעת היא נציגתה בישראל), אין טענה מצד הנתבעת כי הן פורסמו, וברור לחלוטין כי הן כוללות מידע המהווה סוד מסחרי (וייס הודה, והדבר ברור מאליו, כי מעולם לא קיבל מאינטל תכניות עסקיות של חברה מתחרה – עמ' 149).

הנתבעת מצביעה על עוד כהנה וכהנה פרטי מידע אשר ראובני הודה כי אינם סודיים. כך, למשל, הודה ראובני כי רשימת הלקוחות של התובעת איננה סודית (עמ' 57), וכך גם רשימת הספקים בתחום "החדרים הנקיים" (עמ' 78). אך הודאתו של ראובני כי חלק מן המידע שהועבר לנתבעת שלא כדין איננו סודי, איננה מלמדת כי כל המידע שהועבר לה על ידי טוויק איננו סודי. די בכך שחלק מן התכנים שהועברו לנתבעת מהווים מידע סודי מוגן על מנת למצוא אותה אחראית לעוולה של גזל סוד מסחרי. ראובני העיד כי בעוד שרשימת הלקוחות עצמה איננה סוד, הרי שהמחירים המוצעים ללקוחות ספציפיים, דרכי העבודה מול הלקוחות ואופן השגת הלקוחות מהווים סוד מסחרי (עמ' 57). כך גם העיד ראובני כי אף שרשימת הספקים איננה סוד, השאלה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

באילו ספקים עושה התובעת שימוש כדי לספק סחורה לאינטל הינה סוד מסחרי, וכך גם המוצרים שהתובעת מקבלת מהספקים (עמ' 58-59). גם טוויק העיד כי "מחירונים ודברים נאלה, אפשר להשיג מהלקוח ומהעיתונות, אבל עלויות מהספקים מאוד קשה להשיג" (עמ' 49). לכן, יש לדחות את טענת התובעת כי המידע שהעביר אליה טוויק לא היה סודי (ראה פירוט החומר שהועבר, ושהנתבעת הודתה כי קיבלה, בסעיף 19 לעיל, וכאמור אין מדובר בכל החומר שהועבר אלא רק בחלקו).

24. תנאי נוסף להגנת "סוד מסחרי" הינו שסודיות המידע מקנה לבעליו יתרון עסקי. נקודת המוצא נטועה בהנחה שטוויק לא שלח לנתבעת "דואר זבל": חזקה עליו שלא חדר למחשבי התובעת כדי לדלות משם רשימת קניות למכולת. טוויק, בהיותו עובד לשעבר של התובעת, ועובד של גטר-המתחרה בעת ביצוע העבירות, היה בקיא מעין כמוהו בחומרים שנטל ממחשב התובעת והעביר לנתבעת. הוא העביר חומרים בעלי חשיבות מבחינת התובעת ומבחינת הנתבעת. כך גם חזקה על הנתבעת שלא היתה ממשיכה לשתף פעולה עם טוויק, ולהסתכן במעשה שהוא על גבול הפלילי, אם לא מעבר לכך, לולא סברה שהמידע שהוא מעביר לה הינו משמעותי, מן הסוג שעשוי להניב לה יתרונות בתחרות מול התובעת.

על ההשלכות של העברת המידע מטוויק לפישר העיד ראובני: "הם ידעו מה אני מוכר להם, וידעו בכמה אני מוכר להם, הם ידעו את המחירים שאני קונה מספקים וכל דבר שעשיתי עם אינטל הם ידעו" (עמ' 65). הוא הוסיף והסביר (עמ' 70):

"פישר באותה תקופה ידעו את המחירים שלי בדרך לא דרך, באמצעות נציגה גטר/קובי חדרו למחשבים שלי, העבירו לה אינפורמציה, ובאמצעות זאת הם היו מסוגלים לתחר אותי בצורה כזו שבאון ליין הם נתנו כל הזמן מחירים יותר טובים".

בדומה העיד גם הסמנכ"ל, בידנר:

"באותה תקופה כל פעם שבאנו עם הצעה להתייעלות או לחסכון או לשיפור הבנו שהצד השני כבר נתן הצעה יותר טובה מאיתנו. הצד השני הוא פישר וגטר. מבחינת רמת המחירים ומחויבות לרמות מלאי וזמני אספקה וזמינות של מוצרים. בכל מקום שנגענו הפסדנו, היינו מספר 2" (עמ' 81).

וכן:

"אינטל באמת לא עברו לעבוד עם פישר והמשיכו איתנו. הגשנו להם הצעה דרמטית שגרמה להם להישאר איתנו וזה הנזק שנאלצנו להציע הצעה הרבה יותר גבוהה מבחינתנו, ספגנו את עלויות היבוא ואנו נותנים להם החזר על גובה הרכישות, זה שונה מכל החוזים שיש להם בעולם" (עמ' 88).

ראובני העיד כי באותה תקופה נאלץ להגיע לאינטל 3 פעמים בשבוע, וכי נדרש לתת הנחות ולהבטיח כל מיני הבטחות כדי לשמר אותם כלקוח (עמ' 54). היינו, הנתבעת קיבלה מטוויק מידע

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

סודי, אמין ועדכני, בזמן אמת, בנוגע לתכניותיה העסקיות של התובעת, ודאגה להקדים אותה ולהתעלות עליה בהתנהלותה מול אינטל, והכל במטרה לגרום לאינטל לנטוש את עסקיה המבוססים עם התובעת ולבכר על פניה את הנתבעת. גם אם בסופו של דבר אינטל נותרה לקוחה של התובעת, הדבר עלה לתובעת במאמצים ניכרים, בהוצאות ובנכונות להגמיש את תנאי העסקה. כך גם יכולה היתה הנתבעת לנצל את המידע הסודי שקיבלה אודות מחסור בפריט מסוים אצל התובעת, כדי להקדים אותה ולספק את המוצר; היא נחשפה לתוכנית התובעת לספק מוצר חדש "לטבע"; קיבלה מידע על תוכנית התובעת להפחתת עלויות וטבלת הרכישות של התובעת מכלל ספקיה; מידע על תוכנית התובעת לשיווק ולניהול; ומידע על תוכנית התובעת להתמודדות עם המתחרים (ראה סעיף 19 לעיל).

די בכל אלו כדי לקבוע כי המידע שהועבר על ידי טוויק לוייס כלל מידע סודי של התובעת שהעניק לה יתרון עסקי, כל עוד נותרו סודי בפני הנתבעת, שהיתה המתחרה הגדולה של התובעת. כך יש להתייחס ל-10 הודעות דואר אלקטרוני שטוויק העביר לנתבעת, ואשר פורטו בסעיף 19 לעיל (שני מייילים, נספחים ב' 5 ו- 13 לתצהיר בידנר, עניינם בחיוב יתר של אינטל בתשלומי מכס, והוסכם שאין מדובר בסוד מסחרי: עמ' 52 לפרוטוקול).

25. הנתבעת טוענת כי התובעת לא דאגה להגן על המידע שהיא טוענת לסודיותו. ראובני ובידנר הודו כי לא החליפו סיסמה לדואר האלקטרוני שלהם במשך שנים, על אף שבשלב מסוים בשנת 2004 התעורר אצלם חשד לדליפת מידע (עמ' 62 ו-79). המומחה לאבטחת מידע של התובעת, זאב שניידר, הסכים כי הימנעות מהחלפת סיסמה במשך שנים הינה נוהג שמעורר קושי מבחינת אבטחת מידע (עמ' 31). אך בידנר הסביר כי באותה תקופה הם לא חשבו שמקור הדליפה הוא במיילים, אלא בהעברה ישירה של אינפורמציה מאחד העובדים לטוויק (עמ' 79). התובעת גם הודתה כי היא לא נהגה להחתים לקוחות על הסכמי סודיות בנוגע להצעות מחיר שקיבלו מהם (ראובני בעמ' 59-60 ובידנר בעמ' 78). אך אין בפני כל ראיה כי כך נהוג או מקובל לעשות.

אכן, הכלל הוא כי על בעל הסוד לנקוט אמצעים סבירים להגנה עליו. ואמנם, התובעת החתימה את עובדיה, וביניהם טוויק, על הסכמי סודיות (סעיף 8 להסכם ההעסקה של טוויק, נספח א' לתצהיר ראובני). אינני סבור כי העובדה שהתובעת לא דאגה להזהיר את טוויק, לאחר שסיים את עבודתו אצלה, פן יפר את הסכם הסודיות, מלמדת על אדישותה לגילוי המידע (ראובני בעמ' 60). ראובני העיד כי התובעת העסיקה חברה ששימשה כיועצת מחשבים. לדבריו:

"כל הזמן היתה לנו יועצת מחשבים בשם חב' אלדור, והשיטה שלנו היתה להסתמך על מומחי מחשבים שאנחנו נתנו את מחשבנו בידם. הם לא אמרו לנו לשנות את הסיסמאות וגם לא שינינו. הם הקימו לנו מערכות הגנה במערכת, והיה בן אדם משלהם שעבד אצלנו במשרה מלאה, שעסק במתן שירות למחשבים. מעבר למה שהם ביקשו מאיתנו לעשות, לא עשינו" (עמ' 62).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

לתובעת היתה מערכת הגנה כפולה על מחשביה (בידנר בעמ' 79, ושניידר בעמ' 31-32), והיא העסיקה חברה שיעצה לה בענייני מיחשוב (אלדור). נראה, אם כן, שהתובעת נהגה באופן סביר לשם הגנה על סודותיה. היא העסיקה מומחים לענייני מחשבים וסמכה עליהם שידאגו, בין היתר, גם לשאלת האבטחה. ייתכן שהיה מקום לאבטח את מחשבי התובעת בצורה קפדנית יותר, אולם הדרישה מבעל הסוד איננה אלא לנקיטת אמצעים סבירים להגנה עליו. בדרישה זו עמדה התובעת.

26. המקרה דנן איננו דומה לעניין זנלכל אליו מפנה הנתבעת. באותו מקרה נקבע כי "בעל מידע שאינו נוהג באמצעים לשמירתו... אינו יכול לבוא אחר כך ולטעון שמידע זה היה סודי". אך בה בעת נקבע גם כי: "כדי לבחון, אם המידע היה חופשי לכל מעוניין או נשמר כ"סודי" על-ידי בעליו, יש להוכיח שבעל הסוד שמר בפועל סודיות מסוימת ביחס אליו. כלומר - שרק באמצעים לא-כשרים או לא-מקובלים ניתן היה להשיג את המידע" [עמ' 324, ההדגשה שלי – ע.ב.]. בניגוד למקרה דנן, בעניין זנלכל לא נזקק עובד החברה לעשות שימוש באמצעים פסולים כדי להשיג את המידע שנטען כי הוא סודי, שכן החברה לא עשתה צעד כלשהו להסתרת המידע. במקרה שלנו, לעומת זאת, טוויק נדרש לבצע עבירה פלילית של חדירה למחשב כדי להגיע למידע. די בכך כדי להעיד כי המידע היה מוגן בצורה סבירה.

מסקנה זו איננה משתנה גם נוכח עדותו של טוויק, לפיה היו עובדים נוספים שמסרו לו מידע על התובעת. בנוגע לאחד העובדים, מקסים, העיד טוויק כי השניים נהגו לעיתים לפרוץ בצוותא למחשבי התובעת, וספק אם הדבר מעיד על העדר הגנה על המידע הסודי. אשר לעובדים האחרים (טלי ושלומי) לא ברור כלל איזה מידע העבירו לטוויק, והאם מדובר במידע סודי. כל שאמר טוויק הוא: "מה זה סיפרו לי דברים, הם אמרו היינו פה, היינו שם, לא הייתי צריך אותם, הייתי נכנס לאימיילים..." (עמ' 42).

זאת ועוד, הכלל הוא כי כאשר אדם עושה שימוש באמצעים לא חוקיים על מנת להגיע למידע, הוא לא יישמע בטענה שבעל הסוד לא הגן עליו מספיק. כפי שפורט לעיל, ככל שמעשיו של הנתבע לצורך גילוי הסוד חמורים יותר, כך יסתפקו בתי המשפט בנקיטת אמצעי הגנה מעטים יותר מצד בעל המידע על מנת לקבוע כי המידע ראוי להגנה (ראה פסקה 14 לעיל). טענה של מי שהיה שותף למעשה של חדירה בלתי-חוקית למחשבי המתחרה, כי אותו מתחרה לא הגן היטב על חומר המחשב - מעוררת תחושה לא נוחה, בלשון המעטה. נוכח התנהלותם הפסולה של טוויק ושל הנתבעת ועובדיה הבכירים, אין מקום לקבל את טענת הנתבעת כי התובעת לא הגנה על סודותיה.

לסיכום, הנתבעת לא הראתה כי התובעת לא הגנה בצורה סבירה על סודותיה המסחריים. קביעה זו סותמת את הגולל גם על טענת הנתבעת לפיה יש לייחס לתובעת אשם תורם בשיעור של

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

100%, או בכל שיעור אחר. משמצאתי כי התובעת פעלה באופן סביר על מנת להגן על סודותיה המסחריים, אין מקום לייחס לה אשם תורם בשיעור כלשהו. כך גם אין לקבל את טענת התובעת כי אשם של טוויק או גטר הוא הסיבה המכרעת לנזק. לגבי גטר לא הובאו למעשה ראיות (הואיל והושגה פשרה), ולגבי טוויק – אחריותה של התובעת היא כשותפה לעוולות שביצע. על אחת כמה וכמה אין בסיס לטענת התובעת כי יש לייחס לאינטל אחריות למעשים נשוא התביעה, שהרי לא הובאו ראיות כלשהן לגבי התנהגותה של אינטל. אחריותה של התובעת עומדת בפני עצמה, בלא כל קשר למעשי אחרים, הואיל והיתה שותפה מלאה ואף משדלת לביצוע העוולות של גזל סוד מסחרי.

לאור כל אלו, יש לקבוע כי המידע שהעביר טוויק לנתבעת עונה על הגדרת "סוד מסחרי", ולכן קבלתו על ידי התובעת, בידיעה כי הושג באמצעים בלתי חוקיים, מהווה עוולה של גזל סוד מסחרי.

4. אחריותה של החברה הנתבעת למעשי עובדיה הבכירים

27. בכתב ההגנה לא הכחישה הנתבעת את אחריותה למעשיהם של וייס וסילנדר, ורק טרחה לשוב ולהדגיש כי אין היא אחראית למעשיו של טוויק. אין גם טענה, שלא לדבר על ראייה, לכך שמעשיהם של השניים נעשו בלא ידיעת הממונים עליהם (כך גם בתצהירו של ואן דייק, מנהל מחלקת יצוא בינלאומי של הנתבעת שנכנס לתפקידו בשנת 2008). רק בסיכומים טענה הנתבעת לראשונה כי השניים אינם מהווים "אורגנים" בחברה, ולכן גם אם הוכחו המעשים המיוחסים להם, לא ניתן לייחסם לחברה.

קיימות שתי חלופות אפשריות להטלת אחריות על הנתבעת למעשיהם של וייס וסילנדר. האחת, הגורסת כי היא אחראית בצורה ישירה לגזילת הסודות המסחריים, באשר אורגן שלה ביצע את העוולה. השניה היא כי הנתבעת אחראית באחריות שילוחית למעשיהם של וייס וסילנדר, שהינם עובדים של הנתבעת שביצעו את המעשים במסגרת תפקידם בחברה, ועל מנת להשיא את רווחיה.

28. אין מחלוקת כי וייס וסילנדר היו בעלי עמדות בכירות בנתבעת. וייס היה מנהל קשרי הלקוחות של הנתבעת, והאחראי מטעמה על הקשרים עם אינטל בכל הנוגע לחדרים נקיים (סעיפים 2 ו-8 לתצהירו וראה גם מוצג ת/5), וסילנדר היה אף בכיר ממנו (וייס בעמ' 132). חוק החברות, התשנ"ט-1999 מגדיר "אורגן" של חברה כהאי לישנא:

"46. האורגנים של החברה הם האסיפה הכללית, הדירקטוריון, המנהל הכללי וכל מי שעל פי דין, או מכוח התקנון רואים את פעולתו בענין פלוני כפעולת החברה לאותו עניין.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

47. מעשי אורגן כמעשי החברה פעולותיו של אורגן וכוונותיו הן פעולותיה של החברה וכוונותיה".

מהגדרה זו ניתן ללמוד, כי גם אדם שאיננו דירקטור או מנכ"ל של החברה עשוי להיחשב כאורגן שלה לעניין פלוני. ניתן להקיש לעניין זה מן ההלכות שנפסקו לגבי אחריותו הפלילית של תאגיד למעשים שבוצעו על ידי אורגן שלו. אורגן של חברה איננו רק נושא המשרה הבכיר ביותר שבה: בהחלט יתכן שלחברה יהיו כמה וכמה אורגנים. חוג האנשים המהווים אורגן לעניין האחריות האישית של התאגיד מוגדר מבחינה ארגונית ופונקציונלית גם יחד, כלומר, כל אלה שעל פי הדין, על פי מסמכי התאגיד, או על פי כל מקור נורמטיבי אחר, ולאור התפקיד שהם ממלאים בחברה - יש לראות בפעולותיהם את פעולות החברה. אין חשיבות לתוארי התפקידים והמשרות: מה שחשוב הם הסמכויות בפועל, ההיררכיה האמיתית ואופי הפעילות הנדונה (ראה: י. קרניאל, "אחריות פלילית של תאגיד", **שערי משפט** א(3) (תשנ"ח-1998) 333, בעמ' 338). הגישה שהתקבלה אצלנו בפסיקה איננה מתמקדת במעמד האורגן (הגישה ההיררכית), אלא היא שמה דגש על הפונקציה אותה ממלא האדם בתאגיד (הגישה הפונקציונלית) (ראה: א. פרוקצ'יה, **דיני חברות חדשים לישראל**, בעמ' 82).

בע"פ 3027/90 **חברת מודיעים בינוי ופיתוח בע"מ נ' מדינת ישראל**, פ"ד מח(4) 364, הבהיר כבוד השופט א' ברק, כתוארו אז, כי אורגן "הוא אדם - אשר בגין מעמדו או מהות פעולותיו - הדין מתייחס אל פעולתו שלו כאל פעולת התאגיד עצמו", והוסיף ואמר (בעמ' 382):

"על כן, גוף או נושא משרה בכיר בתאגיד (אסיפה כללית של בעלי המניות, דירקטוריון, דירקטור, מנהל כללי, מנהל עסקים) יהיו בוודאי אורגן של התאגיד. אך גם נושא משרה שאינו בכיר עשוי להיחשב כאורגן התאגיד, וזאת אם על פי מסמכי התאגיד או על פי מקור נורמטיבי אחר, רואים את פעולתו ומחשבתו כפעולת התאגיד עצמו".

(וראה גם: ע"פ 5734/91 **מדינת ישראל נ' לאומי ושות' בנק להשקעות בע"מ ואח'**, פ"ד מט(2) 4, בעמ' 23-24).

כך נפסק כי גם מנהל עבודה עשוי להיות אורגן של חברה לעניין ביצוען של עבירות מסוימות (ראה ע"פ 20/58 **תעשיות אבן וסיד בע"מ נ' היועץ המשפטי**, פ"מ יז' 49). בע"פ (ת"א) 1825/95 **ברנוביץ נגד מדינת ישראל**, דינים מחוזי, כרך כו(8) 404 (אושר ברע"פ 637/98), החיל בית המשפט את המבחן הפונקציונאלי, שעל פיו התפקיד, ולא התואר הפורמלי, הם הקובעים. בית המשפט פסק, בהתייחסו למנהל כוח האדם בחברה, כי יש לראות בו "אורגן" שלה, והבהיר (בעמ' 10-11):

"אשר לאורי דן: אמנם לא נמנה על הצמרת הניהולית הפורמלית, אולם אין בכך כדי להפחית ממרכזיותו במערכת הניהול של החברה, בעיקר בכל הנוגע לאירגון כוח אדם ונגזרותיו. בכל הנוגע לקשרים של החברה עם קבלני המשנה והעובדים לרבות ביצוע תשלומים, עמד אורי דן במרכז העשייה והיה בעל סמכות מהותית ומרכזית בתחום זה... פעולותיו של אורי דן לא היו פעולות טכניות בלבד. היו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

אלה פעולות מהותיות אשר להן השלכה ישירה על חיוביה וזיכוייה של החברה. לא בפונקציונר שולי המדובר, אלא במי שזכה לאמון מלא מצד החברה ומנהליה, ועמד באופן סוברני במרכז הביצוע. המדובר בפונקציונר מרכזי בתאגיד, אשר אף אם לא היה מנהל, הרי מילא תפקיד מרכזי שהקנה לו מעמד של אורגן בחברה וחייב את התאגיד במעשיו...".

כפי שהדגיש כב' השופט ברק בענין **מודיעים**, אחריותו של התאגיד למעשי האורגן איננה נובעת מאחריות שילוחית בשל היות האורגן שלוח או עובד של התאגיד; אחריות התאגיד הינה אישית, ונובעת מכך שהדין מתייחס אל פעולתו של האורגן ואל מחשבתו כאל פעולת התאגיד ומחשבתו, וזאת בשל מעמדו או מהות פעולותיו של האורגן. "תורת האורגנים" רואה באורגן את "המוח" ואת "מרכז העצבים" של התאגיד, מעין "אני אחר" של התאגיד (עמ' 381-379).

במסגרת יישום "תורת האורגנים" יש לבחון האם המעשים נשוא התביעה (או כתב האישום) נעשו במסגרת הפעילות השגרתית של התאגיד, והאם הם נעשו למען התאגיד (דברי כבוד השופט ד. חשין בת"פ (י-ס) 417/97 **מדינת ישראל נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ ואח'**, תק-מח 2001 (4) 381, פסקה 47). כאשר אורגן של החברה פועל עבור **עצמו** וטובתו הוא, ובניגוד לטובת החברה, אין מקום לקבוע שמעשיו וידיעתו הם מעשיה וידיעתה של החברה (ראה: ע"פ 24/77 **פאן-לון' חברה להנדסה ואח' נ' מדינת ישראל**, פ"ד (1) 477, 484-493, כאשר התברר שמנהל החברה ביצע רישומים כוזבים במסמכיה על מנת ליטול כספים לעצמו, וכן עניין **לאומי ושות' הנ"ל**, בעמ' 28-29). אך אין למתוח הלכה זו ולהחילה בכל מקרה בו יטען כי בעלי החברה ומנהליה לא היו מודעים לביצוע העבירות על ידי אורגן שפעל מטעמה ועבורה, או כי האורגן חרג מן ההנחיות בחברה. נקודת המוצא היא, כאמור, שהתאגיד אחראי לכל עבירה פלילית שביצע אורגן שפעל מטעמו, שכן יש לייחס את מעשיו וידיעתו של אותו אורגן לתאגיד. החריג לכך הוא המקרה בו האורגן פעל **עבור עצמו**, ולא עבור החברה, ויש להחילו רק במקום שהפעולות שעשה האורגן מרעות עם התאגיד, במובן זה שהתאגיד עצמו משמש קורבן העבירה (ראה: ז. גושן, **"בעיית הנציג כתיאוריה מאחדת לדיני תאגידיים"**, ספר פרוקציה 240, בעמ' 266). זה איננו המקרה שבפנינו. וייס וסילנדר פעלו במסגרת תפקידם בחברה כדי לקדם את ענייניה, גם אם עשו זאת בצורה בלתי חוקית, ופעולותיהם העניקו לחברה יתרון מסחרי שנבע מן השימוש בסודות המסחריים של התובעת.

29. בנוסף, ניתן לבסס את אחריות הנתבעת למעשיהם של וייס וסילנדר על אחריות שילוחית של מעביד למעשי עובד. טוויק אמנם לא היה עובד של הנתבעת, אלא של גטר (סעיף 28 לתצהיר ראובני), ולכן קשה לקבל את טענת התובעת שיש ייחס לנתבעת אחריות שילוחית למעשיו כעובד (אף כי טוויק היה עובד של חברה שהיא נציגתה בישראל של הנתבעת). אך וייס וסילנדר היו עובדים בכירים בדרגי ניהול אצל הנתבעת, ומעשיהם בוצעו במסגרת עבודתם אצל הנתבעת ועבורה. טענתה של הנתבעת בהקשר זה הינה כי המעשים מנוגדים להנחיות שנותנת הנתבעת לעובדיה. לראיה, מצביעה הנתבעת על האמור בתצהירו של ואן דייק, כי כל עובד בנתבעת עובר הכשרה שנתית בנושאי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

אתיקה ומשמעת, וכן על קוד ההתנהגות העסקית שלה, בו נקבע כי על כל עובדי החברה לנהוג בצורה הוגנת, לרבות מול מתחרים (עמ' 5 לקוד האתיקה שצורף כנספח 3 לתצהיר ואן דייק). בכך אין די כדי לפטור את הנתבעת מאחריות, שכן ההלכה היא כי רק חריגה מוחלטת מן התפקיד יכולה לפטור את המעביד מאחריותו. סעיף 13 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] קובע לעניין חבות מעביד:

"(א) לענין פקודה זו יהא מעביד חב על מעשה שעשה עובד שלו –

(1) אם הרשה או אשרר את המעשה;

(2) אם העובד עשה את המעשה תוך כדי עבודתו; אולם –

... (א)

... (ב)

(ב) רואים מעשה כאילו נעשה תוך כדי עבודתו של עובד, אם עשה כעובד וכשהוא מבצע את התפקידים הרגילים של עבודתו והכרוכים בה אף על פי שמעשהו של העובד היה ביצוע לא נאות של מעשה שהרשה המעביד; אולם לא יראו כן מעשה שעשה העובד למטרות של עצמו ולא לענין המעביד".

בענייננו, מעשיהם של וייס וסילנדר נעשו תוך מילוי תפקידם בחברה הנתבעת, ועל מנת לקדם את האינטרסים שלה. מעשים כאלו נופלים למסגרת מעשים שנעשו "תוך כדי עבודתו", גם אם בוצעו באופן "לא נאות" (ראה: ע"א 445/88 הכונס הרשמי כמפרק בנק צפון אמריקה נ' שטיבל, פ"ד מד(3) 331; רע"א 1389/98 נאסיף נ' מדינת ישראל, פ"ד נג(3), 207, 231-232).

לא מיותר לציין כי וייס ממשיך לעבוד אצל הנתבעת, ואף קודם לתפקיד של מנהל המכירות שלה (סעיף 8 לתצהירו). לא כך נוהגת חברה בעובד בכיר שהפר את הוראותיה מבחינה אתית, והדבר מחזק את המסקנה שוייס פעל עבור הנתבעת ומטעמה - גם בראייתה. לפיכך, ניתן לבסס את אחריות הנתבעת למעשי וייס וסילנדר גם על אחריות שילוחית למעשי עובד.

5. עילות תביעה נוספות לביסוס אחריותה של הנתבעת

30. התובעת טענה גם כי הנתבעת הפרה את חובת תום הלב כלפיה. התובעת אינה מבהירה מהו המקור לחובה זו, בהעדר יחסים חוזיים בינה לבין הנתבעת. גם הטענה כי הנתבעת אחראית כלפי התובעת מכוח עוולת הרשלנות נטענה בעלמא, מבלי שהתובעת טרחה לפרט כדבעי כיצד מתקיימים במקרה דנן יסודותיה של העוולה. לכאורה, קיימת חובת זהירות מושגית וקונקרטית בין מתחרים עסקיים. כך גם נראה כי מתחרה סביר לא היה מעודד עובד לשעבר של חברה מתחרה להעביר אליו מידע סודי שנגנב על ידי אותו עובד. אך כל אלו דורשים דיון וליבון מעבר למה שנטען. ממילא, די בכך שהנתבעת נמצאה אחראית לעוולה הספציפית של גזל סוד מסחרי, ואין לתובעת צורך להיזקק לעוולה הכללית של רשלנות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

עוד טוענת התובעת כי אחריות הנתבעת נובעת גם מסעיף 42א. **לפקודת הראיות** [נוסח חדש], תשל"א-1971. לגישתה, מעשיו של טוויק, בגינם הורשע בהליך פלילי, מחייבים את הנתבעת כמי שאפשרה ועודדה את ביצוע המעשים, ובהיותה בגדר "חליפו" או "מי שאחריותו נובעת מאחריות המורשע", כאמור בסעיף 42א הנ"ל. אך סעיף 42א. אינו יוצר עילת תביעה עצמאית: כל שנאמר בו הוא כי הממצאים והמסקנות של פסק הדין הפלילי יהיו "ראיה לכאורה" בהליך האזרחי. כמו כן, אין מקום לראות בנתבעת "חליפתו" של טוויק, או "מי שאחריותה נובעת מאחריות המורשע", כלשון הסעיף. אחריות הנתבעת נובעת ממעשיהם של וייס וסילנדר, ולא ממעשיו של טוויק, ולא ניתן לחייבה במסקנות פסק דין בהליך פלילי שהיא לא היתה צד לו.

6. הסעד הכספי

31. לטענת התובעת, מעשי הנתבעת גרמו לה נזקים כבדים. עיקר הנזק מבוסס על הנחת מחזור שנדרשה התובעת לתת לאינטל, לטענתה, בעקבות מעשי הנתבעת. ראובני טען כי בעבר לא נדרשה התובעת ליתן הנחת מחזור לאינטל, וכי מחירי המוצרים ש-VWR מכרה לאינטל היו זהים בכל העולם, ובשום מקום בעולם לא ניתנה לאינטל הנחת מחזור. לגישתם, הנחת המחזור הינה תוצאה ישירה של מעשיהם של טוויק ושל הנתבעת, הגם שנכשלה מזימת הנתבעת להעביר אליה את אינטל כלקוח בישראל, תוך שימוש במידע הסודי שקיבלה מטוויק (סעיפים 32-33 לתצהיר ראובני וכן עמ' 54, 65, 68 לחקירתו ועמ' 81, 87-88 לעדות בידנר). הנתבעת, לעומת זאת, טוענת כי לא הוכח קיומו של קשר סיבתי בין מעשיה לבין הנחת המחזור שנתנה התובעת לאינטל. לטענת המומחה מטעם הנתבעת, רו"ח קלר, הנחת מחזור הינה מעשה מקובל בעולם העסקי, כאשר היצרן רוצה לעודד רכישה של כמות גדולה יותר של מוצרים. לדבריו, העובדה שבהסכם בין התובעת לבין אינטל נקבעה הנחת מחזור שהולכת וגדלה בהתאם לכמות הסחורה הנרכשת, מלמדת כי מדובר בהנחת מחזור אופיינית, שמטרתה עידוד הרכישה, ולא בהנחה שניתנת בלית ברירה על ידי התובעת, כדי למנוע "בריחה" של אינטל (סעיף 18 לחוות הדעת וסעיף 8 לחוות דעת משלימה).

32. לא שוכנעתי כי הנחת המחזור הנטענת קשורה להעברת המידע הסודי של התובעת לנתבעת. מוכן אני לקבל את עדותם של בידנר וראובני, כי עד שנת 2006 לא נדרשו מעולם לתת לאינטל הנחת מחזור, וכי בשום מקום אחר בעולם לא ניתנת לאינטל הנחה כזו. אך לא הוכחה במידה הראויה שאלת הקשר הסיבתי שבין הנחה זו לבין מעשי הנתבעת. זו טענה כי הסיבה להנחה שניתנה לאינטל יכולה להיות נעוצה בעובדה שאינטל גילתה שהתובעת חייבה אותה ביתר בגין מכסים, וראובני לא שלל אפשרות זו בעדותו (עמ' 55). בידנר אמנם העיד כי מיד כשהתגלה החיוב ביתר בגין המכסים, הודתה התובעת בטעות והשיבה לאינטל את הסכומים שנגבו ביתר (עמ' 83). אך ראובני אמר, כאשר נשאל על משמעות חשיפת העובדה שהתובעת חייבה ביתר את אינטל: "זו היתה הרגל שהכניסה לתוך כל הקלחת הזאת של המו"מ, ובגלל זה הוארנו באור לא נכון, ובגלל זה זה נתן להם את הפתח

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

להצעות מחיר (עמ' 64). משתמע מדברים אלו, שדווקא סוגיית גביית המכסים ביתר היתה "המנוף" בו השתמשה אינטל כדי לקבל הצעה טובה יותר מהתובעת, ולא זליגת הסודות המסחריים לנתבעת (כאשר הוסכם כי גביית היתר מאינטל לא היתה "סוד מסחרי"). כמו כן אומר ראובני, כי נאלץ לתת לאינטל את הנחת המחזור "**כדי להיות תחרותיים מאחרים**", אם כי הוא קשר זאת לכך שהנתבעת ידעה מהחומר הסודי שקיבלה מה הציעה התובעת לאינטל (עמ' 64). אך הצעות מחיר שניתנות לספק אינן נשמרות תמיד בסוד, שכן הוא משתמש בהן לעיתים כדי להוריד את ההצעות של המתחרים (ראובני בעמ' 59-60, טוויק בעמ' 40 ובידנר בעמ' 78). מובן כי אם נתנה התובעת לאינטל הנחת מחזור על מנת להקל על עצמה את התחרות בספקים אחרים, מה שממילא היה עליה לעשות, אין הדבר קשור לנזק שגרמה לה זליגת המידע הסודי לנתבעת.

כך גם צודקת הנתבעת בטענתה כי יש להעניק משקל לעובדה שהתובעת לא זימנה לעדות גורם כלשהו באינטל לחיזוק טענותיה. אמנם עדותם של בידנר וראובני הותירה רושם מהימן באופן כללי, והתרשמתי כי התובעת ואנשיה מאמינים כי הם נאלצו לתת לאינטל הנחות שונות, ובראשן הנחת המחזור, בשל זליגת המידע הסודי לנתבעת. אך הנחת המחזור מבוססת על הסכם בין שני צדדים - התובעת ואינטל - ומצופה מבעל דין להוכיח טענותיו באמצעות עד אובייקטיבי, כאשר אין מניעה להביאו לעדות, במקום להסתפק בעדותו של בעל דין, או מי שמעוניין בתוצאות המשפט, גם אם אין מדובר במקרה דנא בעדות יחידה, אלא בעדותם של שני עדים בעלי עניין (ראה סעיף 54 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971). עד מאינטל היה עשוי להבהיר באילו נסיבות ומדוע ניתנה הנחת המחזור, והאם היא קשורה בדרך כלשהי לזליגת המידע הסודי מהתובעת לנתבעת. במקום להביא עדות "מפי הסוס", קרי: אינטל, מבקשים עדי התובעת לטעון כי אינטל דרשה הנחת מחזור בשל דליפת המידע לנתבעת, ובשל שימוש שעשתה הנתבעת במידע הסודי. מדובר בהשערה או תחושה של התובעת, גם אם היא כנה ואמיתית, בנוגע להלך המחשבה שהדריך את אינטל במשא ומתן מול התובעת. לכן, היה צורך בעדות מפי אנשי אינטל עצמם, או במסמכים שהוחלפו בין התובעת לבין אינטל המאששים את טענת התובעת. ראובני לא יכול היה לומר, מטבע הדברים, מה היתה הסיבה לדרישת אינטל לקבל הנחת מחזור, והודה כי מדובר בהשערה (עמ' 55).

זאת ועוד, אין גם להתעלם מן העובדה שההסכמים שבין התובעת לבין אינטל נחתמו החל מסוף שנת 2008, עם תוקף לתחילת שנה זו, בעוד שהעברת המידע הסודי על ידי טוויק לנתבעת נעשתה בשנת 2005 (ת/3 נחתם על ידי אינטל בנובמבר 2008, ו-ת/3א' נחתם בשנת 2011). בידנר וראובני טענו אמנם כי אינטל זכתה להנחת מחזור כבר בשנת 2006, אך אין ראיה לתמיכת טענה זו זולת עדותם. מחוות הדעת של רו"ח בן יורם עולה כי הוא עצמו לא בדק באופן עצמאי את הנתונים, אף שבהחלט ניתן וצריך היה לבדקם בהנהלת החשבונות, אלא הסתמך על דברי מנהלי התובעת (ראה עדותו בעמ' 103). גם עובדה זו, שהיא בהחלט חריגה בעבודתו של מומחה חשבונאי, אומרת דרשני.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

33. בנוסף לכל האמור לעיל, הגעתי למסקנה כי התובעת איננה זכאית לפיצוי בגין הנחת המחזור שניתנה לאינטל, גם משום שלא הוכיחה כדבעי את שיעור הנזק שנגרם לה כתוצאה מכך. רוי"ח בן יורם אישר, כאמור לעיל, כי הוא לא בדק בעצמו את הנתונים לגבי הנחת המחזור. הוא קבע בחוות דעתו כי הנחת המחזור שניתנה לאינטל היתה בשיעור של 4% מן המכירות, ובהתאם העריך את הנזק עד למועד הכנת חוות הדעת בסך \$1,033,000, ולעתיד בסך \$1,778,000. בן יורם הגיש חוות דעת מתוקנת, שכן בחוות דעתו המקורית נפלה טעות (עדותו בעמ' 94). כאשר נשאל כיצד ידע כי ההנחה הינה 4% מן המכירות, טען כי שוחח עם החשב של התובעת, מר אסרף, וכן טען כי ראה את ההסכם עם אינטל (עמ' 100). אך בהמשך חקירתו של בן יורם, משהוצגו ההסכמים בין התובעת לאינטל (ת/3), התברר כי הוא איננו מכיר, ואף איננו מסוגל להבין כלל, את האמור בהסכם. כך, אף שבהסכם צויין כי הנחת המחזור תלויה בכמות המכירות שמעבר ל-base line, דהיינו: כמות מכירות בסיסית (שהיא כמות המכירות בשנת 2007), הרי כשנשאל בן יורם בעניין זה השיב: "לא רלבנטי, אני בדקתי את ההסכם את הנחת המחזור שיש בהסכם, אני בדקתי שהמכירות היו מעל 3 מיליון דולר, מבחינתי זה לא חשוב אם יש בייס ליינ". אף על פי כן, בהמשך עדותו טען בן יורם כי הבייס ליינ הינו 1 מיליון דולר (עמ' 104), אף שכאמור בהסכם נאמר כי הבייס ליינ הינו גובה המכירות לשנת 2007 (שאיננו 1 מיליון). כך גם ביקש בן יורם להסתמך על מכתב שהינו ראיה בלתי קבילה שכתב חשב התובעת (אסרף – אשר לא הובא לעדות). אך כאשר נשאל על ידי בית המשפט האם לא שם לב שאין התאמה בין האמור במכתב החשב אסרף לבין האמור בהסכם השיב: "שמתי לב והערתי את תשומת לב החשב אסרף ולכן הוא כתב במילים בעברית הנחת המחזור לאינטל ולאור שהמכירות הוא מעל 3 מיליון דולר ניתנת הנחת מחזור של 4% מהדולר הראשון". מתשובה זו נראה כי בן יורם לא התחשב ב-baseline שנקבע בהסכם. הוא השיב תשובות סותרות לשאלה האם הסתמך על ההסכמים עם אינטל בעת שכתב את חוות דעתו, או על הסכם אחד בלבד, או שמא הסתמך רק על מכתבו של החשב אסרף, שאיננו מהווה ראיה קבילה אך גם איננו מתיישב עם האמור בהסכם (עמ' 100, 103-105, 190-193).

34. בחקירתו המשלימה, כאשר התבקש בן יורם להקריא בקול מן ההסכם, הוא סירב, והסביר כי קרא את ההסכם תחילה באנגלית, ואז ביקש תרגום שלו לעברית (עמ' 191). בן יורם נשאל על מה ניתנה הנחת המחזור, והשיב "על מכירת מוצרים ל'חדרים הנקיים'". כשנאמר לו כי בהסכם צויין שההנחה תינתן רק ביחס למוצרים מתכלים (consumables), השיב תחילה כי הוא איננו יודע במה מדובר (עמ' 191), ולאחר מכן טען כי לאחר שהוסבר לו שההנחה אינה חלה על כל המוצרים, הוא הפחית אחוז מהנחת המחזור וחישב אותה לפי 4% ולא 5%, כפי שהיה צריך להיות (עמ' 192). אך בן יורם לא בדק מהו היחס בין מכירת מוצרים מתכלים לבין מכירת שאר מוצרי התובעת, ולא ברור על סמך מה הגיע למסקנה שיש להפחית דווקא אחוז אחד מן ההנחה (עמ' 193).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

35. בסיכומיה טוענת ב"כ התובעת כי למרות האמור בהסכם עם אינטל, גובה ההנחה הינו 4% מסך מכירות התובעת לאינטל, כפי שהעיד ראובני וכפי שעולה ממכתבו של מנהל הכספים של התובעת. טענה זו לא ניתן לקבל. ראשית, מכתבו של מנהל הכספים איננו מהווה ראיה בתיק, כפי שכבר נקבע בדיון מיום 27.9.11 (עמ' 95), מה שלא מנע מבן יורם להסתמך עליו. שנית, אין התאמה בין הנתונים המופיעים במכתבו של מנהל הכספים לבין האמור בהסכמים עם אינטל. ברי כי התובעת אינה יכולה לטעון טענה מסוג זה בעלמא, מבלי לבסס את טענותיה על האמור בהסכם עם אינטל, ואף בניגוד לאמור בהסכם.

זאת ועוד, בשנים בהן ניתנה לאינטל הנחת מחזור, גדלו מכירות התובעת לאינטל בשיעור חד (ראה הטבלה בנספח 9.1 לחוות דעתו של בן יורם ועדותו של בידנר בעמ' 88). על מנת שאפשר יהיה לומר כי הנחת המחזור מהווה "נזק" יש להראות כי גם לולא ההנחה, היה היקף המכירות של התובעת לאינטל גדל באותה מידה. אחרת, כנגד ה"נזק" שנגרם לתובעת כתוצאה מהנחת המחזור – היא זכתה ברווח המתבטא בגידול במכירות, אותו צריך היה לקזז מסך הנזק.

36. הדברים האמורים לעיל נכונים ביתר שאת לגבי הפיצוי בגין הפסד הרווחים לעתיד בגין הנחת מחזור, אשר גם אותו חישב רו"ח בן יורם. לבד מן הכשלים האמורים לעיל בחוות דעתו של בן יורם, הרי שהתביעה לפיצוי בגין רווחי העתיד מבוססת על ההנחה שהתובעת תיאלץ להוסיף ולתת לאינטל את הנחת המחזור עד אין קץ (עמ' 110). אלא שאין כל בסיס להנחה כזו. מן ההסכמים שצורפו עולה כי התובעת התחייבה כלפי אינטל לתת לה הנחת מחזור עד תום תקופת החוזה ת/3א', ביום 30.12.12. אין לפני ראיה כי בכוונת התובעת היה להאריך את תקופת ההסכם. יתר על כן, בסיכומיה חזרה ב"כ התובעת מספר פעמים על הטענה כי ההנחה ניתנה לאינטל למשך מספר מוגבל של שנים. כך, במקום אחד צויין כי ההנחה היתה לתקופה של שש שנים (סעיף 78 לסיכומים), ובמקום אחר נאמר שהתובעת "נאלצה להסכים להנחות משמעותיות, למספר שנים" (סעיף 81). יש בכך משום הודאה כי ההנחות ניתנו לאינטל לתקופה מוגבלת. זאת ועוד, ספק בעיני אם ניתן לבסס קשר סיבתי בין הנחת מחזור שתינתן לאינטל בשנת 2015 או בשנת 2020 לבין קבלת המידע הסודי אצל התובעת בשנת 2005.

37. בנסיבות אלו, לאור כל האמור לעיל, לא ניתן להסתמך על חוות הדעת שהביאה התובעת בכל הנוגע להפסד הרווחים בגין הנחת המחזור שניתנה לאינטל, שהיא עיקר הנזק שהתובעת מייחסת למעשי התובעת. לא מיותר לציין כי בכתב התביעה המתוקן שהוגש בחודש אוקטובר 2008 – במועד בו התובעת היתה אמורה לדעת כיצד לחשב את נזקיה - טענה התובעת כי אין בידה לכמת את הנזקים שגרמו לה מעשי התובעת, והסוגיה של הנחת מחזור לא נזכרה בכתב התביעה; התובעת ביקשה בכתב התביעה לפסוק לה פיצוי על דרך האומדן, בסך שלא יפחת מ-4 מיליון ₪. גם עובדה זו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

אומרת משהו על חוזקה של הטענה בדבר נזקים ספציפיים שמפורטים בחוות דעתו של רו"ח בן יורם, ובעיקר סוגיית הנחת המחזור.

אשר לפסיקת פיצוי על פי אומדן כללי, הרי שאין מקום, ואף לא אפשרות משפטית, לעשות כן, כאשר לא ברור מהם הנזקים שהתובעת מבקשת מבית המשפט לאומדן וגם לא הובאו נתונים לגבי שיעורם. נפגע התובע פיצויים חייב להוכיח במידת וודאות סבירה הן את נזקו, והן את שיעור הפיצויים המגיעים לו; רק אם הוכחו עצם קרות הנזק והיקפו, אך קשה להוכיח בדייקנות ובוודאות את מידתו ושיעורו, רשאי בית המשפט לפסוק על דרך האומדנה (ע"א 355/80 נתן אניסימוב בע"מ נ' מלון טירת בת שבע בע"מ, פ"ד לה (2) 880, 810-806; ע"א 605/88 תבורי – בית חרושת למשקאות קלים בע"מ נ' מעיינות הגליל המערבי (1979) בע"מ, פ"ד מה (2) 1, עמ' 10-11; ע"א 1081/00 אבנעל חברה להפצה בע"מ נ' מדינת ישראל, תק-על 2005 (1) 443, פסקה 21; ע"א 153/04 רובינוביץ נ' רוזנבוים, לא פורסם, פסקה ז(ב)). במקרה דנא, הנזק המיוחד הנטען לא הוכח, וגם לא הובאו נתונים אמיינים לגבי היקפו.

38. בכתב התביעה ובסיכומיה ביקשה התובעת, לחלופין, לפסוק לה פיצוי ללא הוכחת נזק. זה אכן ערוץ הפיצוי היחיד הפתוח בפני התובעת, לאחר שהתברר כי לא הוכח שיעור הנזק המיוחד שנגרם לה והקשר הסיבתי בינו לבין מעשי הנתבעת. התובעת טוענת כי היא זכאית לפיצוי בגין הפרת מספר חוקים, אולם היא אינה מציינת מהם החוקים שבגין הפרתם היא עותרת לפיצוי כזה. ממילא, מבין שלל סעיפי החוק שהתובעת ציינה בכתב התביעה ושהינם רלבנטיים, רק חוק עוולות מסחריות מאפשר מתן פיצוי ללא הוכחת נזק. סעיף 13 לחוק עוולות מסחריות קובע:

"(א) בית המשפט רשאי, על פי בקשת התובע, לפסוק לו, לכל עוולה, פיצויים בלא הוכחת נזק, בסכום שלא יעלה על 100,000 שקלים חדשים.
(ב) לעניין סעיף זה יראו עוולות המתבצעות במסכת אחת של מעשים, כעוולה אחת.
(ג) ..."

הכלל הוא כי יש להתאים את הסעד לסוג הסוד המסחרי שנגזל ולטיבו, לסוג ההפרה, לטיב הפגיעה ולהיקפם. ככל שהפגיעה קטנה יותר והסוד מצומצם יותר ונגיש יותר לציבור, כך יצומצם גם הסעד (ע"א 2600/90 עלית חברה ישראלית לתעשיית שוקולד וסוכריות בע"מ נ' סרנגה, פ"ד מט (5) 796, פסקה 12).

39. השאלה הראשונה המתעוררת בהקשר זה הינה האם יש לראות במעשי הנתבעת משום "מסכת אחת של מעשים" המהווה עוולה אחת, או כמה עוולות נפרדות. לטענת התובעת, כל העברה שביצע טוויק למחשבי הנתבעת צריכה להיחשב כהפרה עצמאית. לדבריה, כל פריט מידע שהועבר לנתבעת, בפני עצמו, היה בעל פוטנציאל להניב רווחים לנתבעת, ועל כן מהווה עוולה נפרדת.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

הנתבעת, לעומת זאת, סבורה כי לכל היותר יש במעשיה עוולה אחת ויחידה. אינני יכול לקבל גישה זו. הנתבעת עשתה שימוש במידע מגוון השייך לתובעת לאורך תקופה ארוכה ובמספר לא קטן של אירועים.

ניתן להקיש לענייננו מן ההלכות שנפסקו בנוגע לסעיף 3א. לפקודת זכות יוצרים, 1924 (שהוחלף על ידי סעיף 56א) לחוק זכויות יוצרים, התשס"ח-2007, המזכה את הנפגע בפיצוי סטטוטורי בגין "כל הפרה" (ראה ספרו הנ"ל של מ' דויטש על עוולות מסחריות, עמ' 87). בית המשפט העליון פסק כי "נכון יהיה לראות בדרך כלל בהפרה חוזרת של אותה זכות, ובעניינינו זכות יוצרים, כמקימה עילת תביעה אחת בלבד"; המבחן הקובע לעניין סעיף 3א. לפקודה הוא לא מספר האקטים המפרים המתייחסים ליצירה אחת (מספר ההצגות שהועלו המפרות את זכות היוצרים בהצגה, או מספר העותקים המפרים של אותה יצירה), שכן הביטוי "כל הפרה" מתייחס לכל סוג של הפרה, וניתן להטיל פיצוי מספר פעמים רק אם הנתבע הפר מספר זכויות יוצרים, כמו למשל העתיק מספר יצירות מוגנות בזכות יוצרים (ראה ע"א 592/88 שגיאה נ' עיזבון המנוח אברהם ניניו ז"ל, פ"ד מו(2) 254, פסקאות 10-13; ע"א 3616/92 דקל שירותי מחשב להנדסה (1987) בע"מ נ' חשב היחידה הבין קיבוצית לשירותי ניהול אגודה שיתופית חקלאית בע"מ, פ"ד נא(5) 337, 352-353; רע"א 4148/09 אקו"ם נ' יום טוב חדד (לא פורסם - 30.7.09) פסקאות 3 ו-9 לפסק דינו של כב' השופט י' דנציגר; וראה גם סעיף 56ג) לחוק זכות יוצרים החדש, הקובע כי "יראו הפרות המתבצעות במסכת אחת של מעשים כהפרה אחת"). הלכת שגיאה אומצה בענין דקל הנ"ל, וכב' השופט ט' שטרסברג-כהן פסקה, בעמ' 348-349: "אם כל חוברת של דקל היא יצירה עצמאית ואם הועתקו מכל אחת מן החוברות השונות של דקל מידעים שונים, להבדיל מן הפורמט, תקום זכות לפיצוי על הפרת כל אחת ואחת מזכות היוצרים המגולמת בכל חוברת מועתקת".

מכאן עולה, לענייננו, כי כל אירוע נפרד של גזילת סוד מסחרי, אשר נוגע בכל פעם למידע סודי אחר, מהווה עוולה נפרדת לעניין הפיצוי הסטטוטורי. כך גם מוצדק לנהוג. כפי שהבהירה כב' השופט ט' שטרסברג-כהן בעניין דקל (פסקה 16):

"גם שיקולים של מדיניות משפטית ראויה תומכים בגישה זו. אם נקבע כי מדובר בהפרה אחת, הרי מרגע שחשב העתיקה פעם אחת מידע מחוברת דקל, היא יכולה להמשיך ולהעתיק מידע חדש מן החוברות הבאות ללא עלויות נוספות..."

40. בהעדר נתונים לגבי מספר הפעמים בהם העביר טוויק מידע לנתבעת ומספר פריטי המידע הסודי שהועברו, לא נותר אלא להסתמך על המיילים ששלח לוייס ולסילנדר, אשר צורפו לתצהירי התובעת (ראה סעיפים 5 ו-19 לעיל), וכן על עדותו של טוויק בנוגע למספר הפעמים בהם נפגש עם אנשי הנתבעת ומסר להם חומרים נוספים שהיקפם אינו ידוע. זאת מתוך הנחה שבכל פגישה נמסר לנתבעת כל הפחות פריט מידע סודי אחד. טוויק העיד כי היה בארה"ב לפחות שלוש או ארבע פעמים

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

בפגישות עם אנשי הנתבעת, וכן ניהל עמם שיחות טלפון בנושא המידע שנטל ממחשבי הנתבעת (עמ' 49). מאידך, מוסכם על הצדדים כי שניים מתוך 12 המיילים שטוויק העביר לנתבעת מתייחסים לגביית יתר של מכס על ידי הנתבעת, ואין בהם "סוד מסחרי", כך שאין לראות בהעברתם משום גזל סוד מסחרי (עמ' 52). לאור כל אלו, יש לקבוע, במידת הסבירות הראויה, כי הנתבעת ביצעה עוולה של גזל סוד מסחרי לפחות 13 פעמים – כמספר פריטי המידע הסודי שקיבלה מטוויק באירועים נפרדים, בין אם היה זה בדואר אלקטרוני, בטלפון או בפגישה אישית. אך חשוב לציין כי הרושם הברור המתקבל מן הראיות הוא שהנתבעת קיבלה מטוויק חומרים סודיים ממחשבי הנתבעת בהיקף העולה בהרבה על זה שניתן היה להוכיחו בצורה מדויקת.

41. הנתבעת טוענת כי אם תבעה הנתבעת פיצוי בהתאם לנזק שנגרם לה, היא אינה יכולה, בשלב שלאחר תום מסכת הראיות, לדרוש את הפיצוי הסטטוטורי. אך בעניין **שגיא** פסק כב' הנשיא מ' שמגר כי אין מניעה לדרוש פיצוי סטטוטורי (בגין הפרת זכות יוצרים) גם כאשר ניתן היה להוכיח נזק ממשי, וכי את הפיצוי הסטטוטורי ניתן לבקש גם בשלב מתקדם של ההליכים, לאחר שהתובע ניסה, ולא הצליח, להוכיח את נזקו הממשי (פסקה 8).

עוד טענה הנתבעת כי משלא הוכח כלל נזק, הנתבעת אינה זכאית לפיצוי. אמנם, בת"א (ת"א 957/88 **טל נ' המכון האמריקאי להשכלה** (לא פורסם - 25.1.93) קבע כב' השופט א' שטרנמן כי תנאי לפסיקת פיצוי סטטוטורי בהתאם לסעיף 3א. לפקודת זכות יוצרים, 1924 הינו קיומו של נזק אשר את שיעורו לא הצליח התובע להוכיח. אולם, לשונו של סעיף 3 הנ"ל שונה מזו של סעיף 13 לחוק עוולות מסחריות. בעוד סעיף 3 הקנה זכות לפיצוי סטטוטורי "**אם לא הוכח הנזק שנגרם**...", הרי סעיף 13 מאפשר לפסוק "**פיצויים בלא הוכחת נזק**" (כמו סעיף 56 לחוק זכות יוצרים החדש). בעוד סעיף 3 מניח, אם כן, "נזק שנגרם", סעיף 13 אינו עושה כן. לפיכך, אין מניעה לפסוק לנתבעת פיצוי סטטוטורי גם אם לא הוכיחה כלל קיומו של נזק, ובכל שלב של ההליך.

אוסף ואומר כי אין לי ספק שלנתבעת נגרם נזק ממעשי הנתבעת, רק שאין בידה להוכיחו. המידע הסודי שנפל בידי הנתבעת שלל מן הנתבעת יתרון מסחרי שהיה בידיה לעומת מתחריה, ובראשן הנתבעת, שאם לא כן לא היה נחשב כ"סוד מסחרי" (ראה הגדרת "סוד מסחרי" בסעיף 5 לחוק עוולות מסחריות). חזקה על הנתבעת שידעה לנצל מידע זה לטובתה ולרעת הנתבעת (ראה חזקת השימוש הקבועה בסעיף 10 לחוק), שכן אחרת לא היתה ממשיכה ומסתבכת במעשים שהם על גבול הפלילי. כך גם ניתן לראות בבירור מן הראיות שהוגשו שהנתבעת "ליקקה את שפתיה" בהנאה למקרא החומר הסודי ממחשבי הנתבעת שקיבלה מטוויק, ולא החמיצה הזדמנות כדי לעשות שימוש בחומר זה כדי לקדם את ענייניה ולהזיק לנתבעת. כך בעניין מכתביו של טוויק על כך שהנתבעת אינה עומדת בתשלום לספקים, והרעיון של טוויק להפיצ מידע זה בקרב ספקי הנתבעת (ראה סעיף 44 לקמון), וכך בעניין חומר שנלקח ממחשבי הנתבעת, ממנו נתגלה לנתבעת שקיים קושי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

של התובעת להשיג פריט סחורה מסוים שאינטל ביקשה, והנתבעת הקדימה את התובעת באספקת פריט זה לאינטל (סעיף 24(יא) לתצהיר בידנר). מאמין אני לעדי התובעת, ראובני ובידנר, כי הם ניהלו את המשא ומתן מול אינטל מתוך תחושה שעליהם ללכת לקראת אינטל על מנת לשמר אותה כלקוח גדול, לאור המידע הסודי שזלג אל הנתבעת, ומאמין אני כי היה בסיס ממשי לתחושתם זו. אלא שקשה מאוד לכמת ולהוכיח נזק זה, וכן קשה להפרידו מהנחות הניתנות במהלך משא ומתן עסקי ללא קשר לזליגת המידע הסודי. לשם כך, בדיוק, קיים הפיצוי הסטטוטורי.

42. לסיכום: התובעת זכאית לפיצוי סטטוטורי המחושב בגין 13 מעשי עוולה נפרדים (לכל הפחות) של גזל סוד מסחרי, כאשר כל אירוע נפרד של העברת מידע סודי שונה מהווה עוולה המזכה בפיצוי סטטוטורי. הנתבעת קיבלה מטוויק 12 דברי דואר אלקטרוני שונים שדלה ממחשבי התובעת, ואשר 10 מהם הכילו מידע סודי, ואנשיה נפגשו עם טוויק עוד שלוש פעמים וקיבלו ממנו חומר בפגישות אלו וגם בשיחות טלפון (ראה סעיפים 5, 12, 19, 22 ו-24 לעיל). מן הראיות שהובאו, כולל עדותו של טוויק, עולה כי 10 המסמכים הנ"ל, שהנתבעת מודה כי קיבלה, הינם "קצה הקרחון", ושהנתבעת קיבלה מטוויק חומר רב שניטל שלא כדין ממחשבי התובעת. נוכח הנסיבות החמורות של הגזילה, וכאשר עולה מן הראיות שהנתבעת קיבלה ממחשבי התובעת חומר בהיקף העולה על זה שניתן היה להוכיח בצורה מדויקת, ובהתחשב בהיקף עסקיה הגדול של התובעת, המעיד גם היקף הפגיעה שסביר כי נגרמה לה (סך כל מכירותיה של התובעת לאינטל בלבד בשנת 2009 הגיע לכ- 2 מיליון דולר: בן-יורם סעיף 8.1.1) - אני פוסק לתובעת פיצוי סטטוטורי בגין כל מעשי העוולה שביצעה הנתבעת בסך כולל של 1,000,000 ₪, נכון ליום הגשת התביעה.

43. משנפסק לתובעת פיצוי סטטוטורי ללא הוכחת נזק, היא אינה זכאית לפיצוי נוסף בגין נזקים מיוחדים שהוכחו. לפיכך, הדיון שלהלן בראשי הנזק הנוספים להם טענה התובעת הינו למען שלמות התמונה בלבד.

התובעת עתרה לפיצוי גם בגין השתתפות ב-50% מעלויות ההובלה של אינטל בשנת 2006, בסך כולל של 40,000 דולר (סעיף 8.3 לחוות דעת רוי"ח בן יורם). ראובני העיד כי גם הטבה זו היתה תוצאה של המשא ומתן שהתובעת נאלצה לנהל עם אינטל בעקבות חשיפת המידע על ידי הנתבעת. ראובני דחה את הטענה כי ההשתתפות בעלויות ההובלה היתה תוצאה של הטעות של התובעת בנוגע לסכומי המכסים בהם חייבה את אינטל. לדבריו:

"זה היה חוץ מזה, ולא קשור לענין הזה. קודם כל עשינו חקירה מלאה, בדקנו כמה כסף חייבנו אותם ביתר, נתנו להם שיק וביצענו החזר. מעבר לזה החלה אותה קלחת של מו"מ בה היו מעורבים פישר והנחיות מפישר על המו"מ עם אינטל ובעקבות כל הקלחת הזאת נכנסנו אז לתחרות ונאלצנו לעשות מספר דברים, אמרנו שמעכשיו והלאה כדי להיות תחרותיים מאחרים, נוריד את מחירי ההובלה בחצי..." (עמ' 64).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

גם בעניין זה, כפי שקבעתי לעניין הנחת מחזור, התרשמתי כי ראובני מאמין בלב ובתמים כי התובעת נאלצה לתת את הנחת עלויות ההובלה בשל חשיפת סודותיה בפני הנתבעת. אך השאלה אם מדובר בהשערה או בעובדה נותרה פתוחה בהעדר עדות מאינטל. ראובני העיד כי נאלץ לתת לאינטל את ההנחה בעניין עלויות ההובלה "כדי להיות תחרותיים מאחריים", אף כי הוא קשר זאת לכך שהנתבעת ידעה מהחומר הסודי שקיבלה מה הציעה התובעת לאינטל (עמ' 64). אך כאמור הצורך להתחרות בנתבעת איננו נזק שניתן לגלגל לפתחה, גם אם קיבלה בדרך לא כשרה סודות מסחריים של התובעת.

44. ראש נזק נוסף שהתובעת טוענת לו, שהסתכם בסך 82,000 דולר בשנת 2006 (רו"ח בן יורם בסעיף 8.2 לחוות דעתו), נובע מאי-קבלת אשראי מספקים וסיכול תכניתה של התובעת להתקשר ישירות עם הספקים, ולא באמצעות VWR, באופן שיאפשר לה לחסוך את העמלה המשולמת ל-VWR. התובעת טוענת כי בהוראת הנתבעת, טוויק העביר לספקים של התובעת מידע שקרי על קשיי נזילות שלה, ובכך הביא לסירובם לעבוד ישירות מול התובעת וליתן לה אשראי (בידנר, בעמ' 10-11 לתצהירו). ראובני העיד בנושא זה כדלקמן:

"היתה סידרה של ספקים, לא צרפנו, סדרה של ספקים שמשום מה בדיוק באותה עונה לא רצו לעבוד איתנו בצורה ישירה ולתת לנו אשראי אלא דרשו מזומן. זה קשור לנושא הזה בגלל שטוויק אמר להם שאנחנו בקשיי אשראי"
(עמ' 66).

ברם, ראובני הוסיף בסוף דבריו המצוטטים לעיל: "זה לא קשור לתביעה נגד פישר", וב"כ התובעת הסבירה כי כתב התביעה המתוקן כולל גם נזקים שקשורים לחברת גטר (עמה התפשרה התובעת), ולא לפישר (עמ' 68). לאחר מכן טענה ב"כ התובעת כי אמירה זו נאמרה בטעות (עמ' 68). ממכתב ששלח טוויק לוייס ביום 14.10.05 (נספח ז' לתצהיר ראובני), אליו צורפו גם שני מיילים פנימיים של התובעת, עולה כי טוויק אכן הציע לוייס להפיץ את הידיעה שהתובעת איננה עומדת בתשלומים ל-VWR (ראה גם נספחים ב' ו-7 לתצהיר בידנר); יומיים לאחר מכן שלח וייס לטוויק תגובה קצרה, בה הוא מבקש לברר את זהותו של אדם שהוזכר במיילים שצורפו למכתבו של טוויק (נספח ב' לתצהיר בידנר). אולם, התובעת טוענת כי מדובר במידע שקרי שביקש טוויק להפיץ עליה (עמ' 10 סעיף ל' לתצהיר בידנר). אם כך הוא הדבר, אין מדובר בעוולה של גזילת "סוד מסחרי", שהיא הבסיס לכתב התביעה, אלא בעוולה של שקר מפגיע לפי סעיף 58 לפקודת הנזיקין, טענה שלא הועלתה על ידי התובעת. מעבר לכך, ראובני עצמו אמר שנושא זה אינו קשור לתביעה נגד פישר, וקשה לקבל את הסבריה של ב"כ התובעת שנאמרו תוך כדי חקירתו הנגדית של העד, מייד לאחר דבריו אלו, בניסיון לתקנם (מה גם שבתחילת דבריה דווקא חיזקה אותם). לכן, אינני רואה בסיס איתן לתביעה נגד הנתבעת בגין ראש נזק זה. אך כל האמור לעיל מוכיח בבירור שהנתבעת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

קיבלה מטוויק מידע חסוי (גם אם איננו מוגדר כ"סוד מסחרי") שנועד לפגוע בתובעת, גם אם קשה עד מאוד להוכיח איזה שימוש בדיוק עשתה בו.

45. לבסוף, מקובלת עלי טענת התובעת כי יש לקזז מן הפיצוי הנפסק לתובעת את סכום הפיצוי אשר שולם לה על ידי גטר (400,000 ₪). התובעת לא עשתה כל הבחנה בכתב התביעה בין המעשים המיוחסים לגטר לבין אלו שיוחסו לנתבעת, כאשר גטר היא הנציגה של התובעת בישראל, שהעסיקה את טוויק בעת ביצוע המעשים נשוא כתב התביעה. מכאן שהן גטר והן התובעת ביצעו אותן עוולות וגרמו לאותו נזק לתובעת. הפיצוי שנפסק לתובעת במסגרת פסק דין זה הינו הפיצוי המלא לו היא זכאית, ולכן התעלמות מן הפיצוי ששולם לה על ידי גטר יביא לכפל פיצוי.

לעומת זאת, אין מקום להפחית מן הפיצוי את הסכום בו זכתה התובעת במסגרת פסק הדין נגד טוויק, אך טרם שולם לה. התובעת פעלה כשותף וכמשדל למעשיו של טוויק, ושניהם מעוולים במשותף, כאמור בסעיף 12 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש], התשכ"ח-1968. אחריותם של התובעת וטוויק כלפי התובעת הינה ביחד ולחוד (סעיף 11 לפקודה). שניהם ביצעו כלפי התובעת עוולה אחת (לא מבחינת מספר המעשים), שהנזק שנגרם בעטייה הוא אחד, אם כי מטעמים של סמכות עניינית נדון עניינו של טוויק בבית הדין לעבודה. לפיכך, התובעת חבה בתשלום מלוא הנזק שנגרם לתובעת. בע"א 7008/09 אל רחים נ' אל קאדר, לא פורסם (7.9.10), הבהיר בית המשפט העליון (כב' השופט י' עמית בפסקה 37 וכב' השופטת א' חיות בפסקה 2), כי מטרת ההוראה בסעיף 11 לפקודת הנזיקין היא להביא לידי כך שהניזוק יקבל תרופה מלאה בגין נזקו, "מבלי שיאלץ לכתת רגליו בין המעוולים ומבלי שיצא וידיו על ראשו ולו גם באופן חלקי... במיוחד במצבים בהם מי מהמעוולים אינו סולבנטי, שאז הנזק 'מתגלגל, לפתחו של אחד המעוולים ולא לפתחו של הניזוק'" (כב' השופט עמית, פסקה 43). זה בדיוק המצב בענייננו. התובעת זכאית, אפוא, להיפרע מן התובעת את מלוא הסכום שנפסק בתיק זה, במקביל לזכותה להיפרע מטוויק את הסך של 1 מיליון ₪ שנפסק לטובתה (אם כי היא אינה זכאית להיפרע משניהם גם יחד, שאז יהיה בכך כפל פיצוי).

46. אוסיף ואומר בשולי הדברים (אף שהנתבעת לא העלתה טענה זו), כי בכל מקרה אין התובעת זכאית להיפרע בגין המעשים שפורטו בכתב התביעה סכום העולה על הסך של 1 מיליון ₪, שכן זה הסכום שנפסק לטובתה נגד טוויק בבית הדין לעבודה. סעיף 83(ב) לפקודת הנזיקין קובע כי כאשר "הוגשו בשל נזק אחד על ידי האדם שסבל אותו... תובענות אחדות נגד מעוולים החבים על אותו נזק, אם כמעוולים יחד ואם באופן אחר – סך כל הסכומים שאפשר להיפרע כפיצויים בפסקי הדין שיינתנו באותן תובענות, לא יעלה על סכום הפיצויים שנפסק בפסק הדין שניתן ראשון ולא בוטל בערעור...". בע"א 236/76 "אלוניה" קואופרטיב לעבודות נגרות בע"מ נ' שלמה שלכט, פ"ד לא(2) 44, 49-50 (1977) פסק בית המשפט העליון מפי כב' השופט ש' אשר:

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

"סיכומו של דבר - בסעיפים 11 ו-83 (א) של הפקודה הונח עקרון לפיו המעוולים יחד אחראים לנזק אשר נגרם עקב עוולתם יחד ולחוד, כשכל אחד מהם אחראי למלוא הנזק שנגרם. למרות ריבוי האחראים אין הניזוק זכאי לגבות יותר מאשר את מלוא הנזק שנקבע, ואילו המעוולים זכאים (על-פי סעיף 84 לפקודה) להשתתפות ולשיפוי מלא בינם לבין עצמם; משמע, שאם ישלם אחד מהם יותר מכפי חלקו, יכול הוא לגבות את ההפרש ממי שלא שילם מלוא חלקו. הניזוק רשאי לתבוע את כל המעוולים בתביעה אחת או לתבוע אותם בתביעות נפרדות, אך ריבוי התביעות אין בכוחו להגדיל את סכום הפיצויים המגיע לו מעבר לסכום שנקבע בפסק-הדין שניתן ראשון ולא בוטל בערעור, או כפי ששונה בערעור (סעיף 83 (ב) לפקודה)... העובדה שפסק-דין זה היה בהסכמה אינה משנה דבר, ובוודאי אין פגם בכך שסכום הפיצויים שנקבע בו אושר על-ידי המשיב עצמו ונקבע בהסכמתו".

לפי הסכם הפשרה שהושג בין התובעת לבין טוויק, הוסמך בית הדין לעבודה לפסוק ללא הנמקה, מכוח סעיף 79א. לחוק בתי המשפט, פיצוי לתובעת בטווח שבין 0 ל-4 מיליון ₪, שהיה מלוא סכום התביעה (כמו בתיק זה), ובית הדין פסק סך של 1 מיליון ₪. אמנם ב"כ הצדדים הודיעו לפרוטוקול בעת הגשת הסכם הפשרה בבית הדין לעבודה כי: "אין בהסכמה זו כדי להשפיע על טענות התובעת בבית המשפט המחוזי באשר לגובה הנזק, והסכמתה להסכם הנוכחי היא תולדה של סיכויי הגבייה מהנתבע נוכח מצבו הכלכלי" (ת/1). למעשה, אין מדובר בהפחתת סכום התביעה כלפי טוויק בשל מצבו הכלכלי, שהרי בית המשפט הוסמך על ידי הצדדים לפסוק לתובעת את מלוא סכום התביעה. בכל מקרה, בעלי הדין אינם יכולים להתנות בהסכם הפשרה בתביעה הראשונה על הוראת סעיף 83(ב) לפקודת הניזיקין, כפי שהבהירה כב' השופטת מ' בן פורת בע"א 132/86 ג'ורי נ' מדינת ישראל, פ"ד מב(1) 555, וכפי שהבהיר גם כב' השופט ש' לוי בע"א 532/77 שירטו נ' קוקואשווילי, פ"ד לב(1) 645, 648-649. כב' השופטת בן פורת ציינה אמנם כי ראוי לשקול לשנות את הוראת סעיף 83(ב) הנ"ל, באופן שיתאפשר לניזוק להתפשר עם המעוול בתביעה הראשונה בלא שתיפגע יכולתו לתבוע את מלוא הנזק ממעוול אחר בתביעה אחרת.

אכן, הוראת חוק זו מביאה לתוצאה בלתי צודקת, כאשר הניזוק מתפשר על סכום נמוך בתביעה הראשונה, בשל העדר יכולתו של המעוול הראשון לפצות את התובע. אך סעיף 83(ב) לפקודה נותר כפי שהוא, ואין מנוס מלפסוק על-פיו. **ודוק:** כפי שהובהר בעניין ג'ורי ובענין שירטו, הצדדים להסכם פשרה עם אחד החייבים או המעוולים רשאים לקבוע כי הפטרתו של אותו חייב או מעוול לא תפקיע את זכות הנפגע לתבוע חייב או מעוול אחר. אך הם אינם יכולים להתנות על הוראת סעיף 83(ב) לפקודת הניזיקין, המונעת מן הניזוק להיפרע סכום העולה על זה שנפסק בפסק הדין הראשון, גם אם מדובר בפסק דין שבפשרה (ראה גם: ע"א (ת"א) 1595/07 ביתר שמשון תל אביב נ' בן אולד (לא פורסם – 26.11.08), פסקאות 16-12 ו-20).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני

ד. סיכום

47. כתב התביעה חושף פרשה חמורה של גזל סודות מסחריים, שבוצע בידיעתה המלאה ובעידודיה של הנתבעת. הנתבעת הפעילה עובד לשעבר של התובעת (טוויק) כסוכן שפעל עבורה אצל התובעת. הלה חדר למחשבי התובעת מאות פעמים, תוך ביצוע עבירות לפי חוק המחשבים, כדי לדלות משם מידע עסקי חסוי שהנתבעת שמחה לקבל ואף השתמשה בו כדי לפגוע בתובעת. עסקינן בריגול תעשייתי שביצעה הנתבעת אצל התובעת, כדי לשאוב מידע חסוי על מתחרותיה (התובעת בישראל ו-VWR בעולם כולו). התנהגות הנתבעת, חברת ענק בינלאומית, חצתה כמה וכמה קוים אדומים של התנהלות מסחרית מקובלת ותחרות בין חברות. יש להצטער על כך שהנתבעת מנסה להתנער מאחריותה למעשים המבישים שנעשו בשמה ועבורה על ידי אנשי ניהול בכירים שלה. ניתן היה לצפות כי תוקיע מעשים אלו בצורה חד-משמעית, ותסיק את המסקנות המתבקשות ממה שאירע. לא כך נהגה הנתבעת.

48. התביעה מתקבלת בחלקה. הנתבעת תשלם לתובעת סך של 600,000 ₪ כפיצוי סטטוטורי בגין גזל סודותיה המסחריים (1,000,000 ₪ פיצוי בתיק זה, בקיזוז הסך של 400,000 ₪ שגבתה התובעת לפי פסק הדין שניתן נגד גטר). סכום זה ישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום הגשת התביעה (12.7.07) ועד לתשלום המלא בפועל.

48. הנתבעת תשלם לתובעת הוצאות משפט בסך 60,000 ₪, ובנוסף תשלם לתובעת שכר טרחת עורך דין בסך 150,000 ₪. סכומים אלו ישולמו בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד לתשלום המלא בפועל.

המזכירות תשלח העתק פסק הדין לב"כ הצדדים.

ניתן היום, כ"א כסלו תשע"ג, 05 דצמבר 2012, בהעדר הצדדים.

דר' עמירם בנימיני, שופט

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2117-07 גאמידה מדאקויפ נ' יעקב טוויק ואח'

בפני השופט ד"ר עמירם בנימיני